

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА

КУЛЬТУРА

Поточний бібліографічний список

Випуск 11

Періодичність 12 випусків
на рік
Виходить з 1989 року

КИЇВ 2022

УДК 008
К 90

Укладачі: О. Ф. Білоконь
Т. Б. Благодарєва
О. В. Панінатченко
В. А. Соломка
Ю. А. Шаховський

Культура : поточ. бібліогр. список. Вип. 11, 2022 / уклад. О. Ф. Білоконь, К 90 Т. Б. Благодарєва, О. В. Панінатченко, В. А. Соломка, Ю. А. Шаховський ; М-во культури та інформ. політики України, НБУ імені Ярослава Мудрого, Інформ. центр з питань культури та мистецтва. – Київ, 2022. – 60 с.

Бібліографічний список містить інформацію з періодичних видань та інтернет-джерел про загальні питання культури, також висвітлює проблеми національного в культурі, регіональної культурної політики, правові питання, економічні аспекти розвитку галузі, питання підготовки кадрів, міжнародного співробітництва в галузі культури, розвитку аматорства, бібліотечної та музейної справи, питання охорони пам'яток історії та культури, релігії та релігієзнавства.

Список розраховано на працівників закладів культури, вчених і спеціалістів галузі, викладачів і студентів закладів вищої освіти.

УДК 008

**©Національна бібліотека України
імені Ярослава Мудрого, 2022**

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Грицак, Ярослав. «Україна через два-три покоління стане українською. Цей процес уже запустився»: історик Ярослав Грицак [Електронний ресурс] : [інтерв'ю] / Ярослав Грицак // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2022. – 7 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.11.2022.

<https://suspilne.media/308948-ukraina-cerez-dva-tri-pokolinna-stane-ukrainskou-cej-proces-uze-zapustivsa-istorik-aroslav-gricak/>.

Історик професор Українського католицького університету про те, якою Україну тепер бачить світ, пробудження Заходу, силу української культури, ілюзію «великої російської культури» та агресію росії у контексті глобальної історії.

2. Данькова, Наталія. Як повернути українські медіа на звільнені території [Електронний ресурс] / Наталія Данькова // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2022. – 24 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.11.2022.

<https://detector.media/production/article/205275/2022-11-24-yak-povernuty-ukrainski-media-na-zvilneni-terytorii/>.

3. Лєтяга, Альона. Про мистецтво та культуру – теоретико-сатирично [Електронний ресурс] / Альона Лєтяга, Михайло Селівачов // Народознав. зошити : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 735–736. – Рец. на кн.: Культурологія в сучасній Україні: Теоретико-сатирична повість у стилі horror з «Прологом», «Діалогами», «Епілогом» та макабричним Кепським End'ом / С. Д. Безклубенко. Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2020. 243 с. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.11.2022.

<http://nz.lviv.ua/archiv/2022-3/26.pdf>.

4. Макаров, Юрій. Юрій Макаров: «російська культура – як горила в зоопарку. Вона здається цікавою, але ти не готовий прибрати стіну між вами» [Електронний ресурс] / Юрій Макаров ; [інтерв'ю вела] М. Барчук // LB.ua : [сайт]. – 2022. – 26 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.11.2022.

https://lb.ua/culture/2022/11/26/537109_yuriy_makarov_rosiyska_kultura_.html.

Журналіст, письменник голова Комітету з Нац. премії України ім. Т. Шевченка про те, чим є міф «великої російської культури», чому російську класику переоцінюють і як це впливає на наші контакти з іншими культурами.

5. Як ставитися до російської культури та просувати український культурний продукт за кордоном [Електронний ресурс] // LB.ua : [сайт]. – 2022. – 15 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.11.2022.

https://lb.ua/blog/aspen_institute_kyiv/535953_yak_stavitisya_rosiyskoi_kulturi.html.

Наведено думку українських діячів культури – філософа В. Кебуладзе та театрального режисера з.д.м. України В. Троїцького про те, як українцям варто ставитися до російської культури та просувати український культурний продукт за кордоном.

6. Як сфера культури підтримує Україну з початку війни [Електронний ресурс] : [наведено думки експертів] // Новое время : [інтернет-версія]. – 2022. – 8 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.11.2022. <https://life.nv.ua/ukr/lifestyle/kulturniy-front-yak-sfera-kulturi-pidtrimuye-ukrajinu-pid-chas-viyni-50279187.html>.

Культура і суспільство

7. Демчук, Вікторія. Травма, хайп, прояв культури. Як народилася неошароварщина [Електронний ресурс] / Вікторія Демчук // Слух : [онлайн-журн.]. – 2022. – 3 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.11.2022. <https://slukh.media/texts/modern-ukrainian-sharovarshchina/>.

Культурно-мистецькі заходи до пам'ятних дат, днів пам'яті, державних і релігійних свят

8. Катаєва, Марія. На Конtrakтовій площі [м. Київ] знайомлять із Биківнянською трагедією [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 5 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.11.2022. <https://vechirniy.kyiv.ua/news/73863/>.

Про мобільну виставку «Биківня в документах і пам'яті» про трагічні події 1937–1941 рр. До 85-х роковин Великого терору.

День гідності та свободи

9. Катаєва, Марія. Боротьба за ідентичність: у столиці демонструють артефакти сучасної війни [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 21 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 21.11.2022. <https://vechirniy.kyiv.ua/news/74630/>.

Про відкриття виставкового проєкту «Війна за ідентичність. Сила опірності культури» експонатів з деокупованих регіонів України в Київській міській галереї мистецтв «Лавра»¹.

10. Палій, Наталя. До Дня свободи Карітас Івано-Франківськ організував фотовиставку «Вільні. Гідні. Єдині» [Електронний ресурс] / Наталя Палій // RISU: Релігійно-інформ. служба України : [портал]. – 2022. – 21 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.11.2022. https://risu.ua/do-dnya-svobodi-karitas-ivano-frankivsk-organizuvav-fotovistavku-vilni-gidni-yedini_n134112.

---

¹ Див. також: У київській галереї [мистецтв] «Лавра» [на виставці «Війна за ідентичність. Сила опірності культури»] експонують знамениту шафку з півником із Бородянки [Електронний ресурс] : [організатор виставки – Національний меморіальний комплекс Героїв Небесної Сотні – Музей Революції Гідності] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. 2022. 21 листоп. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 22.11.2022. <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3619127-u-kiiivskij-galerei-lavra-eksponuut-znamenitu-safku-z-pivnikom-iz-borodanki.html>.

11. Стешенко, Анна. Попри війну, Україна відзначить День гідності та свободи, – Пошивайло [Електронний ресурс] : [про програму заходів] / Анна Стешенко, Заза Пауалішвілі // LB.ua : [сайт]. – 2022. – 14 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.11.2022.

https://lb.ua/society/2022/11/14/535824_popri_viynu_ukraina_vidznachit_den.html.

12. У Кропивницькому презентували виставку світлин від захисника «Азовсталі» (фото) [Електронний ресурс] // Інформ. портал «Гречка» : [сайт]. – 2022. – 21 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.11.2022.

<https://gre4ka.info/suspilstvo/71867-u-kropyvnytskomu-prezentuvaly-vystavku-svitlyn-vid-zakhysnyka-azovstali-foto>.

Фотовиставка «Ті, що зі сталі» пресофіцера полку «Азов» Д. Козацького в ОУНБ ім. Д. Чижевського (м. Кропивницький).

13. У столиці відкрилася виставка до Дня гідності та свободи [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 16 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.11.2022.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-kyiv/3616009-u-stolici-vidkrilasa-vistavka-do-dna-gidnosti-ta-svobodi.html>.

Виставка «Щоденник екстреміста» робіт художника та учасника Євромайдану О. Белюсенка у Нац. меморіальному комплексі Героїв Небесної Сотні – Музеї Революції Гідності (м. Київ).

День пам'яті жертв голодоморів

14. В Національній бібліотеці Праги [Чехія] триває виставка про Голодомор в Україні [Електронний ресурс] // День : [інтернет-версія]. – 2022. – 26 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.11.2022.

<https://day.kyiv.ua/news/241122-v-natsionalniy-bibliotetsi-prahy-tryvaye-vystavka-pro-holodomor-v-ukrayini>.

15. Гасиджак, Леся. Злочин повторюється: інтерв'ю з керівницею Музею Голодомору [Електронний ресурс] / Леся Гасиджак ; [спілкувалася] Н. Марків // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 26 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.11.2022.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/74832/>.

Виконавча обов'язків генерального директора Нац. музею Голодомору-геноциду (м. Київ) про роботу над створенням експозиції «Leica, що бачила Голодомор», збір свідчень та експонатів про події 30-х років XX ст., співпрацю з іншими інституціями, заходи, які відбудуться у музеї.

16. Дев'яності роковини Голодомору: реакція країн світу про геноцид українського народу [Електронний ресурс] // Район. ін. ua : [сайт]. – 2022. – 28 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.11.2022.

<https://zakordon.rayon.in.ua/news/555810-devyanosti-rokovini-golodomoru-reaktsiya-krain-svitu-pro-genotsid-ukrainskogo-narodu>.

17. Докази геноциду: у Києві відкрили виставку унікальних фотографій Голодомору (фото, відео) [Електронний ресурс] // Детектор медіа : [інтернет-

вид.]. – 2022. – 25 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.11.2022.

<https://detector.media/infospace/article/205326/2022-11-25-dokazy-genotsydu-u-kyievi-vidkryly-vystavku-unikalnykh-fotografii-golodomoru-foto-video/>.

Виставка «Leica, що бачила Голодомор» у Нац. музеї Голодомору-геноциду (м. Київ)¹.

18. Катаєва, Марія. Документи та мистецтво: [Національний] Музей Голодомору[-геноциду] у Києві оприлюднив програму до роковин трагедії [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 19 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.11.2022.
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/74410/>.

19. Катаєва, Марія. Сьогодні у Києві згадують жертв Голодомору-геноциду [Електронний ресурс] : [програма заходів] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 26 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.11.2022.
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/74856/>.

20. Лотоцька, Наталка. У Канаді стартував тиждень вшанування жертв Голодомору [Електронний ресурс] : [про заходи] / Наталка Лотоцька // LB.ua : [сайт]. – 2022. – 22 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.11.2022.
https://lb.ua/world/2022/11/22/536662_kanadi_startuvav_tizhden.html.

21. МЗС України закликає міжнародних партнерів визнати Голодомор 1932–1933 рр. геноцидом українського народу [Електронний ресурс] // День : [інтернет-версія]. – 2022. – 26 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.11.2022.
<https://day.kyiv.ua/news/261122-mzs-ukrayiny-zaklykaye-mizhnarodnykh-partneriv-vyznaty-holodomor-1932-1933-rr>.

22. Пушнова, Тетяна. Уроки Голодомору: як нам зберігати пам'ять про геноцид, не травмуючи себе знову [Електронний ресурс] / Тетяна Пушнова // Укр. правда : [сайт]. – 2022. – 25 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.11.2022.
<https://life.pravda.com.ua/culture/2022/11/25/251497/>.

23. Різникова, Ярослава. Переосмислення жахів геноциду. В Одесі [художньому музеї] показують виставку «Голодомор очима українських художників» [з приватної колекції голови Американсько-української ділової ради Моргана Вільямса] [Електронний ресурс] / Ярослава Різникова // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2022. – 30 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.11.2022.
<https://umoloda.kyiv.ua/number/3831/2006/171341/>.

24. У Варшаві [Польща] відкрилася виставка про Голодомор в Україні [Електронний ресурс] : [про виставку «Голодомор і повторний геноцид»,

---

¹ Див. також: Марків, Наталка. В Україну привезли фотокамеру, якою зафіксували трагедію Голодомору [Електронний ресурс] : [про виставку «Leica, що бачила Голодомор» у Національному музеї Голодомору-геноциду (м. Київ)] / Наталка Марків // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. 2022. 23 листоп. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 23.11.2022. <https://vechirniy.kyiv.ua/news/74734/>.

підготовлену Національним музеєм Голодомору-геноциду (м. Київ) у співпраці з Музеєм історії Польщі, Музеєм «Королівські Лазенки» та Польським Інститутом у Києві] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 5 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.11.2022.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3608204-u-varsavi-vidkrilasa-vistavka-pro-golodomor-v-ukraini.html>.

25. У Вільнюсі [(Литва) в Українському центрі] відкрили виставку «Голодомор: нищення ідентичності» [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 29 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.11.2022.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3623965-u-litvi-vidkrili-vistavku-golodomor-nisenna-identichnosti.html>.

Див. № 131, 136.

Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва

26. Працівники культури допомагають тримати інтелектуальний фронт в умовах агресії РФ – Зеленський [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 9 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.11.2022.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3610556-pracivniki-kulturi-dopomagaut-trimati-intelektualnij-front-v-umovah-agresii-rf-zelenskij.html>.

Наведено стислий виклад промови Президента України В. Зеленського з нагоди Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва.

27. У Хмельницькому презентували 12-метровий «Рушник Єдності» [Електронний ресурс] // Поділ. вісті : [інтернет-версія]. – 2022. – 10 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.11.2022.

<http://pvisti.info/culture/11193-u-khmelnyskomu-prezentuvaly-12-metrovyi-rushnyk-yednosti>.

Презентація рушника-рекордсмена, виготовленого у старовинній техніці фелтингу (валяння вовни за допомогою голок), у Хмельницькій обл. бібліотеці для дітей ім. Т. Шевченка у межах Всеукраїнської естафети єдності «Нас єднає рушник-рекордсмен». До Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва, Дня української писемності та мови.

28. Чернова, Віта. «Велюровий кіт»: бієнале у часи війни [Електронний ресурс] / Віта Чернова // Нар. слово : [сайт]. – 2022. – 17 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.11.2022.

<https://n-slovo.com.ua/2022/11/17/велюровий-кіт-бієнале-у-часи-війни/>.

Про учасників II бієнале наївного мистецтва та мистецтва примітивізму «Велюровий кіт» ім. А. Ліпатова у Художньо-меморіальному музеї О. Осмьоркіна (м. Кропивницький).

29. «Читаємо – перемагаємо»: у Луцькій громаді стартував тихий книжковий аукціон [Електронний ресурс] / [Луцька міська рада] // Волин. новини

: інформ. агентство : [сайт]. – 2022. – 9 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.11.2022.

<https://www.volynnews.com/news/all/chytayemo-peremahayemo-u-lutskiy-hromadi-startuvav-tykhyy-knyzhkovyy-auksion/>.

Про книжковий онлайн-аукціон «Читаємо – перемагаємо» у Бібліотеці-філії №6 Луцької міської ЦБС. До Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва та Дня української писемності та мови.¹

30. Шандебура, Світлана. Українські таланти вражають [Електронний ресурс] / Світлана Шандебура // Поділ. вісті : [інтернет-версія]. – 2022. – 10 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.11.2022.

<http://pvisti.info/culture/11204-ukrainski-talanty-vrazhaiut>.

Про урочисте зібрання та виставку робіт народних майстрів у Хмельницькому обл. науково-методичному центрі культури і мистецтва.

31. Яскраві концертні номери та збір коштів на ЗСУ: у Луцьку презентували патріотичну програму «Вперед, соколи!» [Електронний ресурс] / [Луцька міська рада] // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2022. – 8 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.11.2022.

<https://www.volynnews.com/news/all/yaskravi-kontsertni-nomery-ta-zbir-koshtiv-na-zsu-u-lutsku-prezentuvaly-patriotychnu-prohramu-vpered-sokoly/>.

Концерт «Вперед, соколи!» Держ. акад. Волинського народного хору в Палаці культури м. Луцька у межах благодійного марафону «Разом переможемо». До Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва та Дня української писемності та мови.

До 300-річчя від дня народження українського філософа, богослова, поета Г. Сковороди (1722–1794)

32. Асадчева, Тетяна. У Національній бібліотеці для дітей відбулися «Сковородинські вештанки» [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 4 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.11.2022.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/73824/>.

Прохід та учасників урочистого заходу «Бібліосковородіада "Сковородинівські вештанки"» у Нац. бібліотеці України для дітей (м. Київ).

33. Горлач, Поліна. У [штаб-квартирі ЮНЕСКО в] Парижі [Франція] відкрили виставку, присвячену 300-річчю від дня народження Григорія Сковороди [Електронний ресурс] / Поліна Горлач // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2022. – 25 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.11.2022.

---

¹ Див. також: Було реалізовано 13 видань: у Луцьку завершився тихий книжковий аукціон [«Читаємо – перемагаємо» у межах благодійного марафону «Разом переможемо»] [Електронний ресурс] // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. 2022. 29 листоп. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 29.11.2022. <https://www.volynnews.com/news/all/bulo-realizovano-13-vydan-u-lutsku-zavershyvsia-tykhyy-knyzhkovyy-auksion/>.

<https://suspilne.media/325324-u-parizi-vidkrili-vistavku-prisvacenu-300-riccu-vid-dna-narodzenna-grigoria-skovorodi/>.

34. До 300-річного ювілею [Національний центр ділового та культурного співробітництва] «Український дім» [м. Київ] на 9 днів наповниться світом та світлом Григорія Сковороди [Електронний ресурс] : [про організаторів, учасників і концепцію національного мистецького проекту «Світ Сковороди»] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2022. – 20 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.11.2022.

<https://litgazeta.com.ua/news/do-300-richnoho-iuvileiu-ukrainskyj-dim-na-9-dniv-napovnytsia-svitom-ta-svitlom-hryhoriia-skovorody/>.

35. Дутка, Юлія. 300 років Григорію Сковороді: події, фестивалі, марафони [Електронний ресурс] : [програма заходів] / Юлія Дутка // Тиктор медіа: [інтернет-вид.]. – 2022. – 24 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.11.2022.

<https://tyktor.media/novyny/300-rokiv-hryhoriu-skovorodi/>.

36. З нагоди 300-ліття: як Україна святкуватиме день народження Григорія Сковороди [Електронний ресурс] : [програма онлайн- та офлайн-заходів] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавництва : [портал]. – 2022. – 28 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.11.2022.

<https://chytomo.com/z-nahody-300-littia-iak-ukraina-sviatkuvatyme-den-narodzhennia-hryhoriia-skovorody/>.

37. Катаєва, Марія. 300 хвилин про Сковороду: у Могилянці стартує фестиваль до ювілею видатного філософа [Електронний ресурс] : протягом шести днів у НаУКМА пройдуть лекції, виставка, кінопоказ і навіть вечорниці : [програма] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 28 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.11.2022.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/74859/>.

38. Марків, Наталка. У київській бібліотеці влаштували виставку до 300-річчя Григорія Сковороди [Електронний ресурс] / Наталка Марків // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 21 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.11.2022.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/74615/>.

Виставка «Серцем людина вічна» у Держ. бібліотеці України для юнацтва (м. Київ), підготовлена спільно з Нац. музеєм народної архітектури та побуту України (м. Київ, с. Пирогів).

39. На Хмельниччині [у м. Кам'янці-Подільському] стартує всеукраїнський проект [«Становлення ідентичності»] до 300-річчя Сковороди [Електронний ресурс] : [про мету і програму проекту] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 10 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.11.2022.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3611465-na-hmelniccini-startue-vseukrainskij-proekt-do-300ricca-skovorodi.html>.

40. Невловимий. Що важливо знати про життя Григорія Сковороди – таймлайн НВ до 300-річчя від дня народження філософа [Електронний ресурс] //

Новое время : [інтернет-версія]. – 2022. – 22 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.11.2022.

<https://life.nv.ua/ukr/art/grigoriy-skovoroda-biografiya-filosofa-z-dnya-narodzhennya-yakogo-sogodni-vipovnilosya-300-rokiv-50285785.html>.

Див. № 239.

Креативні індустрії

41. У Львові проходить форум підприємництва та креативної індустрії Creative Spark: Renovate Ukraine [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 16 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.11.2022.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3615644-u-lvovi-prohodit-forum-pidpriemnictva-ta-kreativnoi-industrii-creative-spark-renovate-ukraine.html>.

Культура і новітні технології

42. Телішевська, Софія. [Платформа для роботи з відкритими даними] Опендатабот створив реєстр церков Московського патріархату [Електронний ресурс] / Софія Телішевська // Бабель : [сайт]. – 2022. – 2 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.11.2022.

<https://babel.ua/news/86490-opendatabot-stvoriv-reyestr-cerkov-moskovskogo-patriarhatu>.

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

43. Журавель, Дмитро. В Україні запустили онлайн-платформу Nadiyno для боротьби з дезінформацією [Електронний ресурс] / Дмитро Журавель // ШоТам : [сайт]. – 2022. – 8 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.11.2022.

<https://shotam.info/v-ukraini-zapustily-onlayn-platformu-nadiyno-dlia-borotby-z-dezinformatsiiei/>.

44. МКІП [Міністерство культури та інформаційної політики України] презентувало VR-проект «Бородянка: нереальна реальність» [спрямований на протидію інформаційній пропаганді на рівні візуал-контенту] [Електронний ресурс] : [про мету і сюжет проекту] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 14 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.11.2022.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3614074-mkip-prezentovalo-vrproekt-borodanka-nerealna-realnist.html>.

45. Ткаченко: Потрібен «інформаційний Рамштайн» та санкції проти пропагандистських ЗМІ [Електронний ресурс] : [цитується заява міністра культури та інформаційної політики України Олександра Ткаченка в ефірі телемарафону] // День : [інтернет-версія]. – 2022. – 1 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.11.2022.

<https://day.kyiv.ua/uk/news/011122-tkachenko-potriben-informaciynyy-ramshtayn-ta-sankciyi-proti-propagandystskiyh-zmi>.

Краєзнавство

46. Асадчева, Тетяна. Захід при свічках: відомі краєзнавці представили книгу про забудову Печерська [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 3 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.11.2022.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/73761/>.

Презентація книги «Невідомі периферії Києва. Новий Печерськ» краєзнавців С. Широчина та О. Михайлика в Бібліотеці ім. М. Гоголя ЦБС Голосіївського р-ну м. Києва.

Див. № 90, 91, 96, 180, 190.

Благодійництво, меценатство, спонсорство, волонтерство

47. Бойко, Олеся. Сучукрліт в Антарктиці: як на станції «Академік Вернадський» оновили бібліотеку [Електронний ресурс] : [про акцію «Книги в Антарктиду», зокрема, про видавництва та письменників, які до неї долучилися] / Олеся Бойко // Читомо: культура читання та мистецтво книговидання : [портал]. – 2022. – 23 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.11.2022.

<https://chytomo.com/suchukrlit-v-antarktytsi-iak-na-stantsii-akademik-vernadskyj-onovyly-biblioteku/>.

48. В артгалереї «Луцьк» підбили підсумки тихого аукціону [Електронний ресурс] / [Луцька міська рада] // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2022. – 11 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.11.2022.

<https://www.volynnews.com/news/all/v-arthalereyi-lutsk-pidbyly-pidsumky-tykhoho-auktsionu/>.

Підсумки проведення аукціону картин викладачів Луцької ДХШ – учасників пленеру у Воротнівському ботанічному заказнику. Кошти будуть перераховані на потреби ЗСУ.

49. Волинська обласна бібліотека для юнацтва [м. Луцьк] провела творчий благодійний захід на підтримку ЗСУ [Електронний ресурс] // Район. Культура : [сайт]. – 2022. – 19 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.11.2022.

<https://kultura.rayon.in.ua/news/554674-volinska-oblasna-biblioteka-dlya-yunatstva-provela-tvorchiy-blagodiynyi-zakhid-na-pidtrimku-zsu>.

50. Вусатий посол. Найпопулярніший кіт України Степан збиратиме гроші на відновлення зруйнованих РФ пам'яток української культури [Електронний ресурс] : харківський кіт Степан долучився до проєкту Міністерства культури та інформаційної політики України – «Збережіть українську культуру» // Новое время : [інтернет-версія]. – 2022. – 8 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.11.2022.

<https://life.nv.ua/ukr/art/kit-stepan-stav-ambasadorom-proyektu-zberezhit-ukrajinsku-kulturu-novini-ukrajini-50282422.html>.

51. Гришина, Даша. До «Софії Київської» передали десятки генераторів [Електронний ресурс] / Даша Гришина // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 8 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.11.2022. <https://vechirniy.kyiv.ua/news/74013/>.

Про надходження партії гуманітарної допомоги до Нац. заповідника «Софія Київська».

52. Дим, Нестор. Книги шрифтом Брайля [у межах благодійної акції «Українським дітям – українську книгу!»] безкоштовно передають українським дітям-біженцям [Електронний ресурс] / Нестор Дим // Новинарня : [сайт]. – 2022. – 15 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.11.2022. <https://novynarnia.com/2022/11/15/knygy-shryftom-brajlya-bezkoshtovno-peredayut-ukrayinskym-dityam-bizhencyam/>.

53. Скотнікова, Ольга. Кияни везуть українські книжки у деокупований Ізюм на Харківщині [Електронний ресурс] : [про акцію «Українську книгу – вільній землі»] / Ольга Скотнікова // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 2 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.11.2022. <https://vechirniy.kyiv.ua/news/73701/>.

54. Терещенко, Іван. Презентували виставу «Все буде Україна!» [Електронний ресурс] / Іван Терещенко // Голос України : [інтернет-версія]. – 2022. – 8 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.11.2022. <http://www.golos.com.ua/news/171137>.

Про показ благодійної поетичної вистави «Все буде Україна!» народного театру «Легенда» (м. Калуш, Івано-Франківська обл.; режисерка Л. Піцик) у м. Івано-Франківську.

55. У Житомирі під час творчого вечора [письменниці та перекладачки Мар'яни] Савки та [письменника, музиканта Сергія] Жадана [«Червоне і чорне»] зібрали понад ₪120 тисяч для ЗСУ [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 12 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.11.2022. <https://www.ukrinform.ua/rubric-uarazom/3612704-u-zitomiri-pid-cas-tvorcogo-vecora-savki-ta-zadana-zibrali-ponad-120-tisac-dla-zsu.html>.

56. У музеї Київщини надійшла гуманітарна допомога [Електронний ресурс] // Моя Київщина : [портал]. – 2022. – 16 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.11.2022. <https://mykyivregion.com.ua/news/u-muzeyi-kiyivshhini-nadiisla-gumanitarna-dopomoga>.

57. Фесюк, Галина. «Не лише роздаємо книжки, а розповідаємо про війну в Україні і мужність наших захисників» [Електронний ресурс] : 2500 українських книжок волонтерка Галина Фесюк повезла у європейські бібліотеки / Галина Фесюк ; [розмовляла] Г. Ярема // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2022. – 24 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.11.2022. <https://wz.lviv.ua/life/477988-2500-ukrainskykh-knyzhok-volonterka-halyna-fesiuk-povezla-u-ievropeiski-biblioteky>.

Журналістка, волонтерка про проєкт «Книгозбірня за кордон», проведення тематичних заходів в європейських країнах.

Див. № 31, 61, 103, 133, 151, 174, 184, 218.

Соціальні культурно-мистецькі проєкти та ініціативи

58. Влашинець, Леся. У Горохові бібліотека була сценою для творчості (фото) [Електронний ресурс] : громада стала прихистком для тисяч переселенців / Леся Влашинець // Волинь-нова : [інтернет-версія]. – 2022. – 4 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.11.2022.

<https://www.volyn.com.ua/news/230213-u-horokhovi-spivaly-dlia-tykh-khto-vtik-vid-viiny-foto>.

Про проведення заходу «Пісня в душі українця» у Горохівській центральній бібліотеці (Волинська обл.) у межах проєкту «Соціальна інтеграція внутрішньо переміщених людей у громаді» (USAID «Говерла»).

59. Романюк, Ольга. Роль публічної бібліотеки в ресоціалізації засуджених. Проєкт «Видима бібліотека» / Ольга Романюк // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 32–33.

Про реалізацію проєкту «Видима бібліотека» Публічної бібліотеки ім. Лесі Українки для дорослих м. Києва з обслуговування засуджених, із надання онлайн-послуг.

60. Скотнікова, Ольга. Зірки шоу-бізнесу допомагають українцям подолати пов'язаний з війною стрес [Електронний ресурс] / Ольга Скотнікова // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 14 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозаписи. – Дата звернення: 14.11.2022.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/74294/>.

Про запуск онлайн-проєкту «Скажи чесно, ти як?» у межах Нац. програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки.

61. У Варшаві [Польща] презентували першу українську збірку дитячих терапевтичних аудіоказок [«Таємні історії маленьких і великих перемог» за участі авторки – дитячої письменниці Тані Стус, військового Олександра Чайки та за підтримки благодійних фондів Future for Ukraine та Parimatch Foundation] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 19 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.11.2022.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3618025-u-varsavi-prezentuvali-persu-ukrainsku-zbirku-ditacih-terapevticnih-audiokazok.html>.

Див. № 251.

Робота з дітьми та молоддю

62. Терещенко, Іван. «Місто моєї перемоги» – як допомога ЗСУ [Електронний ресурс] / Іван Терещенко // Голос України : [інтернет-версія]. – 2022. – 2 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.11.2022.

<http://www.golos.com.ua/news/170859>.

Про проведення Центром культури та дозвілля Полтавської міської громади у партнерстві з творчими майстернями, школами та доброчинцями майстер-класів із малювання для дітей, евакуйованих із постраждалих регіонів України.

63. Якименко, Микола. Волинь: На артп'єкніку [у Луцькій художній школі] створювали різномаїття українських орнаментів [Електронний ресурс] : [про створення артінсталяції «Українські орнаменти» у межах проекту Луцької міськради «Організація та проведення арт-терапевтичних занять під відкритим небом за участю арт-терапевтів і психологів для дітей та підлітків з числа ВПО та мешканців громади з акцентом на представників національних меншин, які постраждали від війни»] / Микола Якименко // *Голос України* : [інтернет-версія]. – 2022. – 1 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.11.2022.

<http://www.golos.com.ua/news/170818>¹.

Див. № 227.

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю, творчість людей з інвалідністю

64. Лугина, Іванна. Інклюзивний простір публічної бібліотеки / Іванна Лугина // *Бібл. форум: історія, теорія і практика*. – 2022. – № 3. – С. 25–28.

Основні напрями та досвід роботи бібліотек Сторожинецької ЦБС (Чернівецька обл.) з обслуговування людей з інвалідністю.

Див. № 52, 216.

НАЦІОНАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРИ. МОВНІ ПИТАННЯ. ВІДНОВЛЕННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

65. Гриценко, Павло. «Українська мова злить росію. Кремль знає, що мова є ідеологічним інструментом» – мовознавець Павло Гриценко [Електронний ресурс] / Павло Гриценко ; [розмовляла] Г. Терещук // *Радіо Свобода* : [сайт]. – 2022. – 5 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.11.2022.

<https://www.radiosvoboda.org/a/mova-viyna-zaborona-vbyvstvo/32115335.html>.

Мовознавець, директор Інституту укр. мови НАН України про виклики для української мови через призму війни.

66. Кремінь, Тарас. Питання мови посідає центральне місце в російсько-українській війні [Електронний ресурс] / Тарас Кремінь // *LB.ua* : [сайт]. – 2022. – 11 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.11.2022.

https://lb.ua/blog/taras_kremen/535595_pitannya_movi_posidaie_tsentralne.html.

67. Куртсеїтова, Аніфе. Кримськотатарські діти напишуть диктант «Національної єдності» у Туреччині [Електронний ресурс] / Аніфе Куртсеїтова ;

---

¹ Див. також: Вихованці Луцької художньої школи створили артінсталяцію «Українські орнаменти» [Електронний ресурс] / [Луцька міська рада] // *Волин. новини : інформ. агентство* : [сайт]. 2022. 1 листоп. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 02.11.2022. <https://www.volynnews.com/news/all/vykhovantsi-lutskoyi-khudozhnoyi-shkolyi-stvoryly-art-instaliatsiiu-ukrayinski-ornamenty/>.

[розмовляла] Н. Марків // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 8 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 08.11.2022.
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/73972/>.

Керівниця Дитячого центру «Кримська родина» про мету його створення, евакуацію до Туреччини, підтримку місцевих мешканців, діяльність із відновлення історичної пам'яті.

68. Сірук, Олена. Путівник з історії утисків української мови [Електронний ресурс] / Олена Сірук // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2022. – 9 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.11.2022.

<https://chytomo.com/putivnyk-z-istorii-utyskiv-ukrainskoi-movy/>.

Висвітлено найбільш показові для кожного століття події, які спричинили систематичне стирання української мови та ідентичності на українських теренах.

Див. № 142.

Мовна політика держави

69. Кремінь, Тарас. Мова єднає українців і робить нас сильною європейською нацією [Електронний ресурс] / Тарас Кремінь ; [інтерв'ю вів] В. Нитка // Голос України : [інтернет-версія]. – 2022. – 9 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.11.2022.

<http://www.golos.com.ua/article/365868>.

Уповноважений із захисту державної мови про імплементацію мовного закону, лінгвоцид української мови на тимчасово окупованих територіях, перехід на українську та допомогу держави охочим вивчити або удосконалювати володіння українською мовою.

70. Черкасець, Олена. Влада Одеси має демонтувати російськомовні вивіски – Кремінь [Електронний ресурс] : [про заяву Уповноваженого із захисту державної мови Тараса Кременя] / Олена Черкасець // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2022. – 7 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.11.2022.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/170814/>.

День української писемності та мови

71. В [Івано-Франківській] облраді [з нагоди Дня української писемності та мови] відбулась виставка-продаж книжок місцевих видавництв [Електронний ресурс] // Галичина : [інтернет-версія]. – 2022. – 11 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.11.2022.

<https://galychyna.if.ua/2022/11/11/v-oblradi-vidbulas-vistavka-prodazh-knizhok-mistsevih-vidavnitstv/>.

72. Кралюк, Петро. Українська мова і пропаганда росії. Про що свідчать давні писемні пам'ятки? [Електронний ресурс] / Петро Кралюк // Радіо Свобода : [сайт]. – 2022. – 8 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.11.2022.

<https://www.radiosvoboda.org/a/ukrayinska-mova-istoriya-rosiya/32119381.html>.

73. Кулі замість слів: українські креатори створили особливий шрифт для матеріалів російською [Електронний ресурс] : зображувати російську мову через кульові отвори пропонують до Дня української писемності та мови / підгот. Фаїна Вауліна // Дзеркало тижня. Україна : [інтернет-версія]. – 2022. – 8 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.11.2022.

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/kuli-zamist-sliv-ukrajinski-kreatori-stvorili-osoblivij-shrift-dlja-materialiv-rosijskoju.html>.

74. Маслова, Ярослава. Природний перехід. Війна прискорила впровадження державної мови [Електронний ресурс] / Ярослава Маслова // Весті.UA : [сайт]. – 2022. – 9 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.11.2022.

<https://vesti.ua/uk/people-uk/prirodniy-perehid-vijna-priskorila-vprovadzhennya-derzhavnoyi-movi>.

75. На фронті та в бомбосховищах, в Україні і за кордоном: українці писали [Радіо]диктант [національної єдності] до Дня української мови та писемності [Електронний ресурс] // Радіо Свобода : [сайт]. – 2022. – 9 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.11.2022.

<https://www.radiosvoboda.org/a/dyktant-natsional%CA%B9noyi-yednosti-viyna/32122990.html>¹.

76. Союз українців Румунії організував до Дня української [писемності та] мови міжнародну конференцію [Електронний ресурс] : [про учасників і хід заходу] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 11 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.11.2022.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3612498-souz-ukrainciv-rumunii-organizuvav-do-dna-ukrainskoi-movi-miznarodnu-konferenciu.html>.

77. Стягайло, Вероніка. Про українську мову – цікаво! [Електронний ресурс] : [про видання, підготовлені філологинею Ольгою Дубчак] / Вероніка Стягайло // Веч. Одеса : [інтернет-версія]. – 2022. – 3 листоп. (№ 86–87). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.11.2022.

<http://vo.od.ua/rubrics/kultura/48396.php>.

78. У Відні [(Австрія) в День української писемності та мови] провели захід «Українською мовою смачніше» [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 11 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.11.2022.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3612288-u-vidni-proveli-zahid-ukrainskou-movou-smacnise.html>.

Див. № 27, 29, 31.

Декомунізація, подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

79. Бесараб, Тетяна. У Чернівцях знесли пам'ятник [російському поету Олександр] Пушкіну, який стояв понад півстоліття [Електронний ресурс]

---

¹ Див. також: Славінська, Ірина. Тренди YouTube, тисячі листів: рекорди та підсумки Радіодиктанту національної єдності 2022 [Електронний ресурс] / Ірина Славінська // Суспільне. Культура : [сайт]. 2022. 11 листоп. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 14.11.2022. <https://suspilne.media/314786-trendi-youtube-tisaci-listiv-rekordi-ta-pidsumki-radiodiktantu-nacionalnoi-ednosti-2022/>.

/ Тетяна Бесараб // Весті.UA : [сайт]. – 2022. – 17 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.11.2022.

<https://vesti.ua/uk/novosti-prikarpatya-uk/u-chernivtsyah-znesli-pamyatnik-pushkinu-yakij-stoyav-ponad-pivstolittya>.

80. В Одесі перевозять пам'ятник Катерині II та її сподвижникам [Електронний ресурс] : [про початок роботи з демонтажу та перевезення пам'ятника] // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2022. – 7 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.11.2022.

<https://detector.media/infospace/article/204643/2022-11-07-v-odesi-perevozyat-pamyatnyk-kateryni-drugiy-ta-ii-spodvyzhnykam/>.

81. «Відправили на відповідальне збереження»: у Харкові знесли пам'ятник [російському поету Олександрю] Пушкіну [Електронний ресурс] // Фокус : [інтернет-версія]. – 2022. – 9 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 09.11.2022.

<https://focus.ua/uk/ukraine/536384-otpravili-na-otvetstvennoe-sohranenie-v-harkove-snesli-pamyatnik-pushkinu-foto-video>.

82. Галух, Олександр. Вулиці Гастелло та Ломоносова пішли у небуття: Київрада перейменувала низку об'єктів [Електронний ресурс] / Олександр Галух // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 10 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.11.2022.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/74134/>.

83. Гамалій, Ірина. У Житомирі демонтували пам'ятник Олександрю Пушкіну [Електронний ресурс] / Ірина Гамалій // LB.ua : [сайт]. – 2022. – 11 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.11.2022.

https://lb.ua/society/2022/11/11/535526_zhitomiri_demontuvali_pamyatnik.html.

84. Крутько, Дар'я. Експертна рада [Міністерства культури та інформаційної політики України] визначила, що російські та радянські пам'ятники краще переносити в спеціальні місця [Електронний ресурс] : рада вважає неприйнятним існування таких пам'ятників в українських містах / Дар'я Крутько // Хмарочос : київ. міськ. журн. : [інтернет-вид.]. – 2022. – 3 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.11.2022.

<https://hmarochos.kiev.ua/2022/11/03/ekspertna-rada-vyznachyla-shho-rosijski-ta-radyanski-pamyatnyky-krashhe-perenosyty-v-speczialni-misczya/>.

85. Левченко, Наталія. В Ужгороді знесли меморіал радянським солдатам [Електронний ресурс] / Наталія Левченко // Весті.UA : [сайт]. – 2022. – 9 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 09.11.2022.

<https://vesti.ua/uk/novosti-zakarpatja-uk/v-uzhgorodi-znesli-memorial-radyanskim-soldatam>.

86. Ткаченко: за час активної фази війни 39 пам'ятників тоталітарної епохи вилучені з державного реєстру. А що із Щорсом? [Електронний ресурс] : починаючи з 24 лютого 39 пам'яток культурної спадщини було визнано такими, що не підлягають занесенню до державного реєстру. Про це повідомив міністр культури та інформаційної політики Олександр Ткаченко на брифінгу в Медіацентрі Україна-Укрінформ // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2022. – 3 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.11.2022.

<https://litgazeta.com.ua/news/tkachenko-za-chas-aktyvnoi-fazy-vijny-39-pam-iatnykiv-totalitarnoi-epokhy-vylucheni-z-derzhavnoho-reiestru-a-shcho-iz-shchorsom/>.

87. Черкасець, Олена. Декомунізація: в Ужгороді демонтували пам'ятник радянським воїнам [Електронний ресурс] / Олена Черкасець // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2022. – 9 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.11.2022.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/170865/>.

88. Янковський, Олександр. Чи потрібна Херсону «дерусифікація»? [Електронний ресурс] / Олександр Янковський // Радіо Свобода : [сайт]. – 2022. – 24 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.11.2022.

<https://www.radiosvoboda.org/a/novyny-pryazovya-derusyfikatsiya-khersonu/32146373.html>.

У творчих спілках України

Див. № 95.

Персоналії діячів української культури

89. Любка, Андрій. Культурне поле, російська «великая» та місія українських митців. Інтерв'ю з Андрієм Любкою [Електронний ресурс] / Андрій Любка ; [інтерв'ю вела] Г. Гичка // Район. Культура : [сайт]. – 2022. – 1 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.11.2022.

<https://kultura.rayon.in.ua/topics/551138-kulturne-pole-rosiyska-velikaya-ta-misiya-ukrainskikh-mittsiv-intervyu-z-andriem-lyubkoyu>.

Письменник про культурне поле України, ставлення до російської культури, місію митців за кордоном.

90. Столярчук, Богдан. Заслужений діяч мистецтв України Богдан Столярчук: «Війна мотивує мене до щоденної творчої сповіді» [Електронний ресурс] / Богдан Столярчук ; [розмовляла] І. Омелянчук // Уряд. кур'єр : [інтернет-версія]. – 2022. – 5 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.11.2022.

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/zasluzhenij-diyach-mistectv-ukrayini-bogdan-stolya/>.

Мистецтвознавець, краєзнавець, завідувач кафедри музичного фольклору Рівненського держ. гуманітарного університету, засновник і викладач класу контрабаса Рівненської ДМШ №1 ім. М. Лисенка заслужений діяч мистецтв України про свою діяльність. До 75-річчя від дня народження.

91. Халимон, Володимир. Журналіст, краєзнавець, щирий і доброзичливий товариш [Електронний ресурс] / Володимир Халимон // Зоря Полтавщини : [інтернет-версія]. – 2022. – 10 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.11.2022.

<http://zorya.poltava.ua/zhurnalist-kraieznavec-shhirij-i-dobrozichlivij-tovarish/>.

Життєвий і творчий шлях журналіста, краєзнавця І. Наливайка (1923–2017).

Див. № 107, 201, 211, 242, 248.

Національна премія України ім. Тараса Шевченка

92. Лонгліст. Оголошені імена претендентів на здобуття Національної премії імені Тараса Шевченка 2023 [Електронний ресурс] // Новое время : [інтернет-версія]. – 2022. – 11 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.11.2022.

<https://life.nv.ua/ukr/art/shevchenkivska-premiya-2023-ogolosheno-spisok-pretendentiv-na-golovnu-kulturnu-premiyu-ukrajini-50283363.html>.

У Комітеті з Національної премії України ім. Тараса Шевченка

93. Нинішній склад комітету Шевченківської премії діятиме до завершення воєнного стану [згідно з Указом Президента України №770/2022] [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2022. – 14 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.11.2022.

<https://litgazeta.com.ua/news/nynishnij-sklad-komitetu-shevchenkivskoi-premii-diiatyme-do-zavershennia-voiennoho-stanu/>.

Присудження премій у галузі культури

94. Визначені лауреати Львівської обласної премії [2022 року] в галузі культури, літератури, мистецтва, журналістики та архітектури [Електронний ресурс] : [про лауреатів у галузі літератури] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2022. – 3 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.11.2022.

<https://litgazeta.com.ua/news/vyznacheni-laureaty-lvivskoi-oblasnoi-premii-v-haluzi-kultury-literatury-mystetstva-zhurnalistyky-ta-arkhitektury/>.

95. Відоме ім'я лауреата Премії [Національної всеукраїнської музичної спілки] за кращу авторську пісню «Я хочу жити в Україні» [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2022. – 8 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.11.2022.

<https://litgazeta.com.ua/news/vidome-im-ia-laureata-premii-za-krashchu-avtorsku-pisniu-ia-khochu-zhyty-v-ukraini/>.

96. Гаврилович, Іван. Злива нагород для краєзнавців [Електронний ресурс] : [про прикарпатців – лауреатів Премії ім. академіка Петра Тронька 2022 року] / Іван Гаврилович // Галичина : [інтернет-версія]. – 2022. – 10 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.11.2022.

<https://galychyna.if.ua/analytic/zliva-nagorod-dlya-kraeyznavtsiv/>.

97. Запорожченко, Оксана. [Письменниця, есеїстка] Оксана Забужко стала першою українкою, нагородженою краківською премією імені Станіслава Вінченца [Польща] [Електронний ресурс] / Оксана Запорожченко // Стожари : сайт укр. діаспори. – 2022. – 11 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.11.2022.

<https://svitua.org/2022/11/11/oksana-zabuzhko-stala-pershoyu-ukrayinkoyu-nagorodzhenoyu-krakivskoyu-premiyu-imeni-stanislava-vinczenza/>.

98. Лук'яненко, Оксана. Житомир: Визначили лауреатів Всеукраїнської премії імені Івана Огієнка [Електронний ресурс] / Оксана Лук'яненко // Голос

України : [інтернет-версія]. – 2022. – 1 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.11.2022.

<http://www.golos.com.ua/news/170830>.

99. «Розповів трагедію України через казку». Роман українського письменника Андрія Куркова [«Сірі бджоли»] отримав французьку літературну премію [Національну літературну премію Медічі] [Електронний ресурс] // Новое время : [інтернет-версія]. – 2022. – 8 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.11.2022.

<https://life.nv.ua/ukr/art/ukrajinskiy-pismennik-andriy-kurkov-otrimav-francuzsku-literaturnu-premiyu-medichi-novini-ukrajini-50282553.html>.

100. Станіслав Асєєв [український письменник, журналіст і блогер] отримав Міжнародну премію Вітольда Пілецького за книжки про тоталітаризм [за роман «Світлий шлях: історія одного концтабору»] [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2022. – 25 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.11.2022.

<https://litgazeta.com.ua/news/stanislav-asieiev-otrymav-mizhnarodnu-premiyu-vitolda-piletskoho-za-knyzhky-pro-totalitaryzm/>.

101. [Український письменник] Андрій Курков став лавреатом премії Freedom of Expression Awards 2022 [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2022. – 2 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.11.2022.

<https://litgazeta.com.ua/news/andrij-kurkov-stav-lavreatom-premii-freedom-of-expression-awards-2022/>.

Див. № 150.

Культура етносів України. Діяльність національно-культурних товариств (об'єднань)

Див. № 67, 246.

Українці за кордоном. Культура українського зарубіжжя

102. Браво, Оленка. Ми маємо популяризувати нашу культуру та традиції для українців та у всьому світі, – діаспорянка Оленка Браво [Електронний ресурс] / Оленка Браво ; [записала] Т. Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 28 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.11.2022.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/74948/>.

Фундаторка платформи «Єднання» про ідею українсько-американського проекту «Батьківська хата. Homestead», його реалізацію, виставку у Нац. музеї Тараса Шевченка (м. Київ) і плани творчої команди платформи.

103. В Анталії [Туреччина] відбувся благодійний захід «З Україною в серці» [Електронний ресурс]: [про програму заходів, проведених громадською організацією «Українська родина»] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 10 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.11.2022.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3611317-v-antalii-vidbuvsya-blagodijnij-zahid-z-ukrainou-v-serci.html>.

104. Діаспора [у м. Бухаресті] провела [IV Міжнародну] конференцію «Українці в Румунії. Історія, сучасність і перспектива» [Електронний ресурс] : [про захід] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 18 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.11.2022.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3617069-diaspora-provela-konferenciu-ukrainci-v-rumunii-istoria-sucasnist-i-perspektiva.html>.

105. Жулинський, Микола. «Пізнаємо велику радість єднання» [Електронний ресурс] : 30 років тому [в м. Києві] відбувся Перший Всесвітній форум українців : [про хід та учасників заходу] / Микола Жулинський // Світогляд : [інтернет-версія]. – 2022. – № 5. – С. 41–47. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.11.2022.

<https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitogliad/svit-2022-17-5/svit-5-2022-gulinskiy-018.pdf>.

106. Конопльова, Марина. Біженка з Київщини [Тетяна Виговська] відкрила українську бібліотеку в Катовіце [Польща] [Електронний ресурс] / Марина Конопльова // ШоТам : [сайт]. – 2022. – 3 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.11.2022.

<https://shotam.info/bizhenka-z-kyivshchyny-vidkryla-ukrainsku-biblioteku-v-katovitse/>.

107. Королик, Леся. «Ми навчили італійців полюбити українську культуру» [Електронний ресурс] : співачка Леся Королик понад 20 років згуртовує навколо себе українців в Італії, а у час війни допомагає біженцям і ЗСУ / Леся Королик ; [розмовляла] Г. Ярема // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2022. – 8 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.11.2022.

<https://wz.lviv.ua/interview/476889-my-navchyly-italiitsiv-poliubyty-ukrainsku-kulturu>.

Українська співачка, яка мешкає в Італії, про своє життя та громадську діяльність.

108. У Празі [Чехія] провели нараду розширеної управи Європейського конгресу українців [Електронний ресурс] : [про подію] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 1 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 01.11.2022.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3605249-u-prazi-proveli-naradu-rozsirenoi-upravi-evropejskogo-kongresu-ukrainciv.html>.

Див. № 20, 76, 78, 142, 171.

ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ

109. Подоляк, Ірина. Оптимістична трагедія [Електронний ресурс] / Ірина Подоляк // LB.ua : [сайт]. – 2022. – 2 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.11.2022.

https://lb.ua/blog/iryna_podolyak/534589_optimistichna_tragediya.html

Допис учасниці Коаліції дієвців культури, заступниці міністра культури, молоді та спорту України у 2019–2020 рр. про занепад культурних інституцій, зокрема Укр. культурного фонду, через неефективне управління.

110. Ткаченко, Олександр. Повірте, в нас є план: Ткаченко про евакуацію музеїв, бюджет на телемарафон і обмін єнота на Пушкіна [Електронний ресурс] / Олександр Ткаченко; [розмовляли] К. Хорошак, Т. Пушнова // Укр. правда : [сайт]. – 2022. – 23 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.11.2022.

<https://life.pravda.com.ua/culture/2022/11/23/251463/>.

Міністр культури та інформаційної політики України про ситуацію з Нац. центром Олександра Довженка (м. Київ), чому цінні твори мистецтва не було евакуйовано зі східних і південних областей, колабораціонізм серед діячів культури, скорочення бюджету на культуру на 2023 р., збільшення бюджету на телемарафон та канали «FreeДом» і «Дом».

Див. № 84.

Регіональна культурна політика, культурно-мистецьке життя громад

111. Омелянчук, Інна. Війна до творчості спонукає [Електронний ресурс] : у Рівному на різних локаціях започатковують освітні та мистецькі проекти / Інна Омелянчук // Уряд. кур'єр : [інтернет-версія]. – 2022. – 16 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.11.2022.

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/vijna-do-tvorchosti-sponukaye/>.

Огляд культурно-мистецьких заходів у м. Рівному.

112. «Скеля вільного народу» [Електронний ресурс] // Ваш шанс : громад.-діловий тижневик : [інтернет-версія]. – 2022. – 2 листоп. (№ 44). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.11.2022.

<http://www.shans.com.ua/?m=nr&id=85825&in=911>.

Про встановлення скульптури Малого герба України біля приміщення Сумської міської галереї та коментарі з приводу недоречного місця розташування композиції. Автор – скульптор-аматор А. Федченко.

113. Улюра, Ганна. Прифронтовий культурний Миколаїв: не виживає – живе [Електронний ресурс] : [про культурно-мистецьке життя міста] / Ганна Улюра // Укр. правда : [сайт]. – 2022. – 24 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.11.2022.

<https://life.pravda.com.ua/culture/2022/11/24/251481/>.

Див. № 63.

Фінансова діяльність, матеріально-технічне забезпечення

114. Бюджет на культуру збільшили на 235 мільйонів – Ткаченко [Електронний ресурс] : [за повідомленням міністра культури та інформаційної політики України Олександра Ткаченка у Фейсбуці] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 3 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.11.2022.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3607185-budzet-na-kulturu-zbilsili-na-235-miljoniv-tkacenko.html>.

115. Данькова, Наталія. Бюджет 2023 року: менше на медійно-культурну сферу, але більше на марафон і систему захисту інформації [Електронний ресурс]

: [про фінансування сфери культури] / Наталія Данькова // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2022. – 19 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.11.2022.

<https://detector.media/rinok/article/205125/2022-11-19-byudzhet-2023-roku-menshe-na-mediyno-kulturnu-sferu-ale-bilshe-na-marafon-i-systemu-zakhystu-informatsii/>.

116. Крутько, Дар'я. Містяни обурилися реставрацією Золочівського замку, який пошкодило вибуховою хвилею [Електронний ресурс] : фасад замку відновили у межах поточного ремонту за мільйон гривень / Дар'я Крутько // Хмарочос : київ. міськ. журн. : [інтернет-вид.]. – 2022. – 9 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.11.2022.

<https://hmarochos.kiev.ua/2022/11/09/mistyany-oburylysya-restavracziyeyu-zolochi>.

Про відновлювальні роботи у Музеї-заповіднику «Золочівський замок» – відділі Львівської нац. галереї мистецтв ім. Б. Возницького.

117. Нестелєєв, Максим. Бюджетна культура, або Телемарафон понад усе [Електронний ресурс] / Максим Нестелєєв // Укр. тиждень : [інтернет-версія]. – 2022. – 11 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.11.2022.

<https://tyzhden.ua/Culture/255986>.

Про видатки на культуру у різні роки, фінансування галузі у 2023 р., зокрема збільшення підтримки медіа та доцільність таких витрат.

Див. № 110, 133.

Правові питання галузі

118. Шевченко, Марина. Авторське право в контексті оцифрування документів ХХ століття бібліотеками України: законодавчий і техніко-технологічний аспекти / Марина Шевченко // Вісн. Книжк. палати. – 2022. – № 7. – С. 13–23.

Нормативно-правове забезпечення галузі

119. [Верховна] Рада [України] внесла зміни до закону [№ 8023] про Український культурний фонд [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 3 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.11.2022.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3607141-rada-vnesla-zmini-do-zakonu-pro-ukrainskij-kulturnij-fond.html>.

Див. № 172.

Освіта. Кадри

120. Бачинська, Надія. Витоки підготовки фахівців для системи документно-інформаційних комунікацій в Україні (10-ті роки ХХ ст.) [Електронний ресурс] / Надія Бачинська // Бібл. вісн. : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 71–82. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 01.11.2022.

http://bv.nbuv.gov.ua/doc/bv_2022_3_8.

З історії бібліотечної освіти в Україні та про внесок видатних особистостей-бібліотекознавців у її подальшу розбудову.

121. Бачинська, Надія. Професійні ресурси бібліотечно-інформаційної діяльності: трансформації в освіті та різноманітність функціонування у цифровому середовищі / Надія Бачинська // Вісн. Книжк. палати. – 2022. – № 8. – С. 13–19.

Також розглянуто чинні освітньо-професійні програми «цифрового спрямування» за спеціальністю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

122. Матвієнко, Оксана. Професіологічний дискурс спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / Оксана Матвієнко, Михайло Цивін // Вісн. Книжк. палати. – 2022. – № 7. – С. 23–30.

Окреслено стан професіологічних досліджень складників спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», а також необхідність репрезентації професіології інформаційної справи як дисципліни в навчальних планах.

Див. № 63, 194.

Навчальні заклади культури (спеціалізовані школи, коледжі, вищі заклади освіти)

Див. № 128.

Початкова мистецька освіта

123. Натикач, Людмила. Хай ясніє наше «Сонечко» [Електронний ресурс] / Людмила Натикач // Житомирщина : [сайт]. – 2022. – 4 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.11.2022.

<https://zhytomyrschyna.zt.ua/index.php/2016-05-04-17-27-19/suchasnyk/3488-khai-iasniie-nashe-sonечko>.

Про творчість дитячого академічного ансамблю танцю Житомирської міської школи хореографічного мистецтва «Сонечко».

Кадри

124. Конопльова, Марина. «Арт-терапія від переселенки»: [художниця, викладачка малювання з Донеччини] Ганна Торкаєнко навчає у Полтаві мистецтву живопису сумі-є (ВІДЕО) [Електронний ресурс] / Марина Конопльова // ШоТам : [сайт]. – 2022. – 3 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.11.2022.

<https://shotam.info/artterapiia-vid-pereselenky-hanna-torkaienko-navchaie-u-poltavi-mystetstvu-zhyvopysu-sumi-ie-video/>.

125. Коротун, Надія. Директорка бібліотеки Херсону: Оцінити грабунки неможливо, адже будівля, вочевидь, замінована [Електронний ресурс] / Надія Коротун ; [розмовляли] О. Хмельовська, О. Бойко // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2022. – 16 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.11.2022.

<https://chytomo.com/dyrektorka-biblioteky-khersonu-otsinyty-hrabunky-nemozhlyvo-adzhe-budivlia-vochevyd-zaminovana/>.

Директорка Херсонської ОУНБ ім. Олеся Гончара про життя в окупації, викрадені росіянами цінні стародруки й руйнування книгозбірень Херсонщини, колаборантів.

126. Романів-Тріска, Оксана. Пів століття творчої праці музейниці та дослідниці [наукового працівника Національного музею у Львові ім. Андрея Шептицького] Любові Волошин [Електронний ресурс] / Оксана Романів-Тріска / Образотвор. мистецтво. – 2022. – № 1–2. – С. 122–123. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.11.2022.

<https://fineartsukraine.wordpress.com/archive-obrazotvorche-mistetstvo/>.

127. Сопова, Тетяна. Тетяна Сопова: Бібліотека – це не лише про книги, це і про людей / Тетяна Сопова ; [спілкувалася] Т. Тарасюк // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 54–56.

Заступниця директора з науково-методичної роботи Держ. бібліотеки України для юнацтва (м. Київ) про свою діяльність.

128. Шейко, Василь. Статусний патерн харківської бібліотечної освітньо-наукової школи : (до ювілею Ірини Олександрівни Давидової) / Василь Шейко, Наталя Кушнарєнко // Вісн. Книжк. палати. – 2022. – № 7. – С. 49–52.

Про професійну діяльність ученої, педагога, викладачки Харківської держ. акад. культури І. Давидової.

Див. № 48, 90, 165.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

129. Білаш, Ксенія. В ОАЕ [м. Дубаї] відкрився український культурний хаб [Електронний ресурс] / Ксенія Білаш // LB.ua : [сайт]. – 2022. – 29 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.11.2022.

https://lb.ua/culture/2022/11/29/537458_oae_vidkrivsvya_ukrainskiy.html.

130. Воротна, Іра. Любов, характер, слова, дії: міжнародний сьомий West Media Forum зібрав у Луцьку понад 150 учасників [Електронний ресурс] : [про учасників і хід заходу] / Іра Воротна // Район. in. ua : [сайт]. – 2022. – 21 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.11.2022.

<https://rayon.in.ua/topics/555155-lyubov-kharakter-slova-dii-mizhnarodniy-somiy-west-media-forum-zibrav-u-lutsku-ponad-150-uchasnikiv>.

131. Депутати румунського парламенту визнали Голодомор 1932–1933 років в Україні геноцидом [Електронний ресурс] // День : [інтернет-версія]. – 2022. – 24 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.11.2022.

<https://day.kyiv.ua/news/241122-deputaty-rumunskoho-parlamentu-vyznala-holodomor-1932-1933-rokiv-v-ukrayini-henotsydom>.

132. Ільків, Яна. «Україна поруч»: Мінкульт [Міністерство культури та інформаційної політики України] і Google запустили платформу для дослідження мистецтва, культури та історії України [Електронний ресурс] : [про проєкт] / Яна Ільків // LiRoom: блог про нову укр. музику : [сайт]. – 2022. – 25 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.11.2022.

<https://liroom.com.ua/news/ukraine-is-here/>¹.

133. Культурі – кошти, медіа – генератори. Бельгія анонсувала надання допомоги Україні [Електронний ресурс] // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2022. – 28 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.11.2022.

<https://detector.media/infospace/article/205376/2022-11-28-kulturi-koshty-media-generatory-belgiya-anonsuvala-nadannya-dopomogy-ukraini/>.

134. Марків, Наталка. У Києві з'явився дім для польської культури [Електронний ресурс] / Наталка Марків // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 15 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.11.2022. <https://vechirniy.kyiv.ua/news/74327/>.

Про урочисте відкриття нового приміщення Польського Інституту у м. Києві.

135. Масляник, Олександр. На шляху до євроінтеграції. Мистецьку частину цьогорічного форуму Дунайської стратегії презентували коломийські музейники [Електронний ресурс] / Олександр Масляник // Галичина : [інтернет-версія]. – 2022. – 4 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.11.2022.

<https://galychyna.if.ua/analytic/na-shlyahu-do-yevrointegratsiyi-mistetsku-chastinu-tsogorichnogo-forumu-dunayskoyi-strategiyi-prezentovali-kolomiyski-muzeyniki/>.

Про XI Форум стратегії ЄС для Дунайського регіону в м. Кошице (Словаччина) під головуванням України та виставку з колекції Нац. музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Й. Кобринського (м. Коломия, Івано-Франківська обл.) у межах культурної програми заходу.

136. Німеччина визнала Голодомор 1932–1933 років геноцидом українського народу [Електронний ресурс] // День : [інтернет-версія]. – 2022. – 30 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.11.2022. <https://day.kyiv.ua/news/301122-nimechchyna-vyznala-holodomor-1932-1933-rokiv-henotsydom-ukrayinskoho-narodu>.

137. У німецькому Дрездені відкрили «Український дім» [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 8 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.11.2022. <https://www.ukrinform.ua/rubric-uarazom/3609741-u-nimeckomu-drezdeni-vidkrili-ukrainskij-dim.html>.

138. У Стокгольмі [Швеція] відкрили Український культурний центр [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 10 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.11.2022. <https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3611258-u-stokgolmi-vidkrili-ukrainskij-kulturnij-centr.html>.

139. У Чикаго [США] відкрили українсько-польську виставку «Мамо, я не хочу війни» [Електронний ресурс] : [про проєкт, що складається з малюнків

---

¹ Див. також: Катаєва, Марія. Україна поруч: на платформі Google Arts & Culture відкрили [онлайн-]простір [української] культури [Електронний ресурс] : [про онлайн-платформу] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. 2022. 25 листоп. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 25.11.2022. <https://vechirniy.kyiv.ua/news/74828/>.

польських дітей, які стали свідками Другої світової війни, та дітей з України, які бачили війну Росії проти України на власні очі] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 17 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.11.2022.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3616304-u-cikago-vidkrili-ukrainskopolsku-vistavku-mamo-a-ne-hocu-vijni.html>.

Див. № 14, 16, 20, 21, 23, 25, 33, 61, 67, 78, 97, 99–101.

Український інститут

140. Для іноземців [Український інститут та EdEra] розробили безплатний онлайн-курс [«Ukrainian Culture: Understanding the Country and Its People» («Українська культура: Розуміння країни та її людей»)] про українську культуру [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 17 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.11.2022.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3616479-dla-inozemciv-rozrobili-bezplatnij-onlajnkurs-ukrainska-kultura-rozuminna-kraini-ta-ii-ludej.html>.

141. Понад 13 мільйонів іноземців дізналися про знищені культурні пам'ятки через кампанію «Листівки з України» [Електронний ресурс] // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2022. – 15 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.11.2022.

<https://cs.detector.media/community/texts/185010/2022-11-15-ponad-13-milyoniv-inozemtsiv-diznalysya-pro-znyshcheni-kulturni-pamyatky-cherez-kampaniyu-lystivky-z-ukrainy/>.

Про міжнародний проєкт «Листівки з України» / «Postcards from Ukraine» Укр. інституту за підтримки USAID, який розповідає про зруйновані культурні пам'ятки України¹.

Міжнародні фестивалі, конкурси, свята, дні культури, конференції, конгреси, міждисциплінарні проєкти

142. МІОК [Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою (м. Львів)] провів [VII] міжнародну [науково-практичну] конференцію «Українська мова у світі» [Електронний ресурс] : [про учасників і хід конференції] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 7 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.11.2022.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3609356-miok-proviv-miznarodnu-konferenciu-ukrainska-mova-u-sviti.html>.

143. Перун, Віра. У Сорбонні відзначили 300-річчя від дня народження українського святого, перекладача Паїсія Величковського [Електронний ресурс]

---

¹ Див. також: У Будапешті [Угорщина] відкрили виставку фотографій «Листівки з України» [Електронний ресурс] : [про виставку, на якій представлено фотографії історичних і культурних пам'яток України, зруйнованих внаслідок російських бомбардувань та обстрілів під час повномасштабної війни] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. 2022. 22 листоп. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 23.11.2022.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3619492-u-budapesti-vidkrili-vistavku-fotografij-listivki-z-ukraini.html>.

/ Віра Перун // LB.ua : [сайт]. – 2022. – 13 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.11.2022.

https://lb.ua/world/2022/11/13/535747_u_sorbonni_vidznachili_300richchya_vid.ht ml.

Про проведення міжнародної наукової конференції «Добротолубіє та старцтво в українських та молдавських землях: до 300-річчя від дня народження прп. Паїсія Величковського» в університеті Сорбонна (м. Париж, Франція).

144–145. У Парижі [Франція] розпочався фестиваль української культури [Un Week-end à l'Est («Вікенд на Сході»)] [Електронний ресурс] : [про учасників фестивалю] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавництва : [портал]. – 2022. – 24 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.11.2022.

<https://chytomo.com/u-paryzhi-rozpochavsia-festyval-ukrainskoi-kultury/>.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РОБОТА. ДОЗВІЛЛЯ

Методи і форми культурно-дозвілєвої роботи

Дозвілля

146. Від брейкдансу до біту: як переселенці допомагають розвивати хіп-хоп культуру у Кропивницькому (фото, відео) [Електронний ресурс] // Інформ. портал «Гречка» : [сайт]. – 2022. – 8 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 08.11.2022.

<https://gre4ka.info/statti/71707-vid-breikdansu-do-bitu-iak-pereselentsi-dopomahaiut-rozvyvaty-khip-khop-kulturu-u-kropyvnytskomu-foto>.

Про діяльність творчої майстерні Let's Move City (м. Кропивницький) з розвитку хіп-хоп культури та організацію благодійних заходів у місті.

Див. № 178.

НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ. АМАТОРСТВО

Див. № 67.

Фольклор

147. Кузьменко, Оксана. «Ой у лузі червона калина...»: або чому стрілецька пісня стала символом визвольної війни та маркером української ідентичності [Електронний ресурс] / Оксана Кузьменко // Народознав. зошити : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 706–720. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.11.2022.

<https://nz.lviv.ua/archiv/2022-3/22.pdf>.

Народні свята та обряди

148. Денис, Ірина. Дородові звичаї й обряди українців Опілля та Бойківщини [кін. XIX – поч. XXI ст.] [Електронний ресурс] / Ірина Денис, Надія Войтович // Народознав. зошити : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 664–673. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.11.2022.

<https://nz.lviv.ua/archiv/2022-3/18.pdf>.

149. Кухаренко, Олександр. Антиномні групи персонажів у структурі поховального циклу обрядів [в II половині XIX ст.] [Електронний ресурс] / Олександр Кухаренко // Народознав. зошити : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 657–663. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.11.2022. <https://nz.lviv.ua/archiv/2022-3/17.pdf>.

Міжнародне співробітництво

150. Кречетова, Діана. «Оголив себе, закликаючи до миру»: український фотограф [Артем Гумілевський] отримав премію Global Peace Photo Award 2022 [за фотопроєкт «Велетень»] [Електронний ресурс] / Діана Кречетова // Укр. правда : [сайт]. – 2022. – 17 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.11.2022. <https://life.pravda.com.ua/culture/2022/11/16/251351/>.

151. Марків, Наталка. Малюнки дітей із Приірпіння представлені на виставці у Вашингтоні [Електронний ресурс] / Наталка Марків // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 6 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 07.11.2022. <https://vechirniy.kyiv.ua/news/73845/>.

Про виставку «Моя Україна» робіт українських дітей, які нині перебувають у різних куточках світу, в м. Вашингтоні (США). Організатор – благодійний родинний фонд «Cifers Foundation».

152. Скрипник, Віктор. Вінниця: Тур подяки містам-побратимам [у Прибалтиці та Польщі] [Електронний ресурс] : народний ансамбль танцю «Барвінок» [Вінницького міського центру художньо-хореографічної освіти дітей та юнацтва «Барвінок»] запальними виступами дякує мешканцям міст-побратимів Вінниці за допомогу у війні нашого народу з російським агресором / Віктор Скрипник // Голос України : [інтернет-версія]. – 2022. – 7 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.11.2022. <http://www.golos.com.ua/news/171090>.

Міжнародні фестивалі, конкурси, свята, виставки

153. Кузілова, Тетяна. Допоможемо дітям творити добро на землі [Електронний ресурс] / Тетяна Кузілова // Бібліотека у форматі Д : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 19–20. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.11.2022. <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/131#page/19/mode/1up>.

Про переможців II Всеукраїнського конкурсу дитячого екомалюнка «Книга і діти, екологія і світ», організованого Нац. бібліотекою України для дітей (м. Київ) та обласними бібліотеками для дітей у межах Десятиліття дій ООН із відновлення екосистем (2021–2030).

Див. № 186.

Види і жанри аматорства

Образотворче аматорство та народні художні промисли

Див. № 62, 63, 112, 124, 153.

Виставки

154. Барська кераміка – бренд Вінниччини та України [Електронний ресурс] / підгот. Віктор Зеленюк // Вінниччина : [інтернет-версія]. – 2022. – 30 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.11.2022.

<http://vinnichina.info/2022/11/30/барська-кераміка-бренд-вінниччини-т/>.

Про виставку барської кераміки «Відродження традицій» у Вінницькому обл. центрі народної творчості.

155. В Ужгороді відкрили персональну виставку [живопису, вишивки шовком, коренепластики майстрині] Ілони Сідак «...для Тебе» [Електронний ресурс] // Район. Культура : [сайт]. – 2022. – 12 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.11.2022.

<https://kultura.rayon.in.ua/news/553283-v-uzhgorodi-vidkrili-personalnu-vistavku-iloni-sidak-dlya-tebe>

156. Василенко-Слободенюк, Юлія. Рівне: [В обласному краєзнавчому музеї] Відкрили унікальну виставку [«Княгині та князівни»] авторських ляльок [Електронний ресурс] / Юлія Василенко-Слободенюк // Голос України : [інтернет-версія]. – 2022. – 1 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.11.2022.

<http://www.golos.com.ua/news/170831>.

157. Дукова, Дора. Дети войны рисуют мирное море [Електронний ресурс] / Дора Дукова // Веч. Одесса : [інтернет-версія]. – 2022. – 3 нояб. (№ 86–87). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.11.2022.

<http://vo.od.ua/rubrics/o-detyakh-dlya-detejj/48399.php>.

Про виставку дитячих малюнків «Чорноморський щоденник – 2022», яка відкрилась в приміщенні Головноштамту та буде представлена протягом 2-х тижнів у галереї «Діалоги» (м. Одеса). До Міжнародного дня Чорного моря.

158. Намалювати щирість дитячих очей: у Кропивницькому відкрилась виставка мариупольського художника (фото) [Електронний ресурс] // Інформ. портал «Гречка» : [сайт]. – 2022. – 11 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 14.11.2022.

<https://gre4ka.info/suspilstvo/71744-namaliuvaty-shchyrist-dytiachykh-ochei-u-kropyvnytskomu-vidkrylas-vystavka-mariupolskoho-khudozhnyka-foto>.

Виставка «Ми – українці: Маріуполь – Кропивницький» робіт художника В. Муля у галереї П. Оссовського (м. Кропивницький).

159. Христова, Наталія. Ця витинанка – як душа народу [Електронний ресурс] / Наталія Христова // Веч. Николаев : [інтернет-версія]. – 2022. – 19 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.11.2022.

<https://vn.mk.ua/tsya-vytynanka-yak-dusha-narodu/>.

Персональна виставка «Дерево життя» витинанок та авторських ляльок викладачки Миколаївської ДХШ О. Маркитан у Центральній міській бібліотеці

ім. М. Кропивницького ЦБС для дорослих м. Миколаєва та проведення мисткинею майстер-класу з виготовлення витинанок.

Див. № 28, 30, 151.

Музичне аматорство

Див. № 31, 58, 95, 147.

Персоналії

160. Кінша, Ірина. Ірина Кінша: Співаю вам і серцем, і душею... [Електронний ресурс] / Ірина Кінша ; [інтерв'ю записав] А. Саржевський // Нар. слово : [сайт]. – 2022. – 17 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.11.2022.

<https://n-slovo.com.ua/2022/11/17/irina-kinsha-spiваю-vam-i-sercem-i-duse/>.

Співачка про свою творчість, участь у телевізійному шоу «Х-Фактор» та благодійні концерти на підтримку ЗСУ.

Театральне аматорство

161. Буча – не фейк: у Луцьку презентували моновиставу-сповідь про окупацію [Електронний ресурс] // Район. Культура : [сайт]. – 2022. – 28 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.11.2022.

<https://kultura.rayon.in.ua/news/556143-bucha-ne-feyk-u-lutsku-prezentuvali-monovistavu-spovid-pro-okupatsiyu>.

Прем'єрний показ моновистави «Сильна» у виконанні переселенки з м. Бучі (Київська обл.) В. Батури в Музеї сучасного укр. мистецтва Корсаків (м. Луцьк). Режисерка – Н. Журавльова.

Див. № 54.

Персоналії

162. Піцик, Леся. Легендарна «Легенда» – цей калуський муніципальний народний театр став авансценою культурного фронту, центром реабілітації воїнів і допомоги ЗСУ [Електронний ресурс] / Леся Піцик ; [спілкувався] І. Лазоришин // Галичина : [інтернет-версія]. – 2022. – 10 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.11.2022.

<https://galychyna.if.ua/analytic/legendarna-legenda-tsey-kaluskiy-munitsipalnyi-narodniy-teatr-stav-avanstsenoyu-kulturnogo-frontu-tsentr-reabilitatsiyi-voyiniv-i-dopomogi-zsu/>.

Режисерка народного аматорського театру «Легенда» Палацу культури «Юність» (м. Калуш, Івано-Франківська обл.) про історію його створення, колектив, свою творчу діяльність.

Хореографічне аматорство

Див. № 123, 152.

Фото-, кіноаматорство

Див. № 150.

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА. БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО. ЧИТАННЯ

163. Клименко, Оксана. Наукові заходи Інституту бібліотекознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського [м. Київ] у 2021 р. [Електронний ресурс] / Оксана Клименко, Олена Сокур // Бібл. вісн. : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 83–87. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 01.11.2022.

http://bv.nbuv.gov.ua/doc/bv_2022_3_9.

164. Сердюк, Світлана. Бібліотеки України під час війни: адаптація до нових реалій та визначення пріоритетів / Світлана Сердюк, Світлана Герасимова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 9–14.

165. Сошинська, Вікторія. Лілія Сергіївна Прокопенко: професійний портрет сучасної української бібліотекознавиці / Вікторія Сошинська // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 57–60. – Рец. на кн.: Лілія Сергіївна Прокопенко: до 50-річчя від дня народження : біобібліогр. покажч. / уклад. і авт. вступ. ст. С. М. Кравченко. Київ : Майстер книг, 2022. 120 с.

166. Чегринець, Марія. У тяжкі часи бібліотека згуртувала нас (роздуми про мир та війну) : [роздуми на тлі руйнувань, яких зазнала Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Короленка] / Марія Чегринець // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 15–18.

Див. № 106, 120–122.

Міжнародне співробітництво в галузі бібліотечної справи

167. Дубова, Ольга. Представляємо НБУ [Національну бібліотеку України] для дітей [м. Київ] на VIII Бібліотечному конгресі у Німеччині [м. Лейпциг] [Електронний ресурс] / Ольга Дубова // Бібліотека у форматі Д : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 14–18. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.11.2022.

<https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/131#page/14/mode/1up>.

168. Наука та бібліотечна справа в умовах воєнного стану в Україні: міжнародна підтримка [Електронний ресурс] // Бібл. вісн. : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 106–120. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 01.11.2022.

http://bv.nbuv.gov.ua/cgi-bin/bv/jrn.exe?Z21ID=&I21DBN=bv&P21DBN=bv&S21S-TN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I&S21STR=%D0%9614595/2022/3.

169. Прокопенко, Лілія. Життєдайна сила освіти, культури, інклюзії та інформації: Маніфест ІФЛА/ЮНЕСКО про публічну бібліотеку (1949, 1972, 1994, 2022) [Електронний ресурс] / Лілія Прокопенко // Бібл. вісн. : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 3–22. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 01.11.2022.

http://bv.nbuv.gov.ua/doc/bv_2022_3_3.

170. Українську книжкову полицю відкрили [у Медіатеці ім. Жана Моне] в одному з міст Франції [м. Буа-Коломб] [Електронний ресурс] // Укрінформ :

[інтернет-платформа]. – 2022. – 2 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.11.2022.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3606245-ukrainsku-knizkovu-policku-vidkrili-v-odnomu-z-mist-francii.html>.

171. Центральній бібліотеці Гельсінкі передали нові українські книжки [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 1 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.11.2022.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3605605-centralnij-biblioteci-gelsinki-peredali-novi-ukrainski-knizki.html>.

Про передання членкинею правління Товариства українців у Фінляндії Н. Дмитренко та послом України О. Дібровою Центральній бібліотеці Гельсінкі «Ооді» книг, наданих культурною і правозахисною громадською організацією PEN Ukraine, у межах програми «Українська книжкова полиця».

Робота бібліотек інших країн

Див. № 14, 106.

Організація та управління в галузі бібліотечної справи

172. Костенко, Леся. Бібліотечний пункт: нормативно-правове регулювання і документальне оформлення діяльності / Леся Костенко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 19–22.

173. Скрипник, Віктор. Вінниця: Бібліотеку назвали іменем історика, учасника бою під Крутами [Електронний ресурс] : нове ім'я носитиме відтепер Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека – Валентина Отамановського / Віктор Скрипник // Голос України : [інтернет-версія]. – 2022. – 26 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.11.2022. <http://www.golos.com.ua/news/171903>.

Див. № 182.

Мережа та типи бібліотек **Національні бібліотеки**

174. Назарчук, Ірина. Читати книжки, підігрівуючи їжу: як [Одеська національна] Наукова бібліотека допомагає одеситам під час блекаутів [Електронний ресурс] / Ірина Назарчук // LB.ua : [сайт]. – 2022. – 25 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.11.2022.

https://lb.ua/culture/2022/11/25/537003_chitati_knizhki_pidigrivayuchi_izhu_yak.html.

Див. № 32, 163, 184, 192, 196, 198, 200.

Наукові бібліотеки

175. Асадчева, Тетяна. Київ на початку XX століття: столична бібліотека показала унікальні світлини [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 21 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.11.2022.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/74564/>.

Оприлюднення світлин з альбому «На пам'ять про Києво-Печерську Лавру та Київ», виданому у видавництві Стефана Кульженка на початку XX ст., Держ. наук. архітектурно-будівельною бібліотекою ім. В. Заболотного.

176. Прохорова, Ганна. Популяризація науки: Харків на передовій / Ганна Прохорова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 5–8.

Про науково-просвітницьку роботу відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів Харківської держ. наук. бібліотеки ім. В. Короленка.

Див. № 163, 166, 174, 198, 200.

Обласні універсальні наукові бібліотеки

177. Актори [Академічного обласного українського музично-драматичного] театру імені М. Кропивницького озвучили історію про єдинорога [Електронний ресурс] : [про читання акторами книжки Надії Гармазій «Марго та єдиноріг, що жив у буфеті» завдяки ініціативі ОУНБ ім. Д. Чижевського (м. Кропивницький) «Книга+Театр=Бібліотека»] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2022. – 9 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.11.2022.

<https://litgazeta.com.ua/news/aktory-teatru-imeni-m-kropyvnytskoho-ozvuchyly-istoriiu-pro-iedynoroha/>.

178. Забіянов, Євген. Бібліотечний театр та відеогеймінг / Євген Забіянов, Дмитро Антонюк // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 2–4.

Досвід роботи Одеської ОУНБ ім. М. Грушевського з впровадження в практику соціокультурної діяльності таких форм дозвілля як бібліотечний театр та відеогеймінг.

179. Мазаний, Віктор. Рівненщина: Книжка про найбільшу книгозбірню області [Електронний ресурс] / Віктор Мазаний // Голос України : [інтернет-версія]. – 2022. – 19 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.11.2022.

<http://www.golos.com.ua/news/171650>.

Про презентацію у Рівненській ОУНБ науково-довідкового видання «80 визначних подій з життя бібліотеки: до 80-річчя з дня заснування Рівненської ОУНБ».

180. Саржевський, Анатолій. Краєзнавча марка степової Кіровоградщини [Електронний ресурс] / Анатолій Саржевський // Нар. слово : [сайт]. – 2022. – 23 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.11.2022.

<https://n-slovo.com.ua/2022/11/23/краєзнавча-марка-степової-кіровограда/>.

Про учасників та хід відеопрезентації 18-го випуску альманаху «Історичний календар Кіровоградщини. Люди. Події. Факти. 2023 рік. Герої ушановані і знеславлені. Уродженці Кіровоградщини в німецько-радянській війні (1941–1945) та російсько-українській (2014–2022) війні. Таємниці Кіровограда часів окупації» краєзнавця, журналіста В. Боська в ОУНБ ім. Д. Чижевського (м. Кропивницький).

181. Шевченко, Оксана. Знайди свою книжку: Національний тиждень читання / Оксана Шевченко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 36–37.

Про заходи Дніпропетровської ОУНБ ім. Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія, проведені в межах загальнонаціональної акції «Національний тиждень читання».

Див. № 12, 125, 173, 199.

Публічні бібліотеки. Централізовані бібліотечні системи

182. Федкевич, Надія. Каланчацькі бібліотеки стають сучасними / Надія Федкевич // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 34–35.

Про реформу Каланчацької ЦБС (Херсонська обл.), осучаснення сільських бібліотек-філій і запровадження нових послуг.

Див. № 64.

Міські бібліотеки

183. Запорізькі бібліотеки відзначають 120-річчя своєї роботи [Електронний ресурс] // Запоріж. правда : [інтернет-версія]. – 2022. – 7 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.11.2022.

<https://zp-pravda.info/2022/11/07/zaporizki-biblioteki-vidznachaiut-120-richchia-svoiei-roboty/>.

Про святкування 120-річчя заснування міських бібліотек м. Запоріжжя, зокрема, презентацію видання «120-річчя БібліоLIFE: Перезавантаження» та виставку «Ніч у бібліотеці» фотохудожника І. Лаврова в Центральній міській бібліотеці.

Див. № 29, 58, 59, 159.

Бібліотеки для дітей та юнацтва

184. Асадчева, Тетяна. У столичній бібліотеці відбулися святкування до Дня дитини [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 21 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.11.2022.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/74597/>.

Про родинне свято «Казкова переберія» та благодійні заходи на допомогу ЗСУ та постраждалим у війні дитячим бібліотекам у Нац. бібліотеці України для дітей (м. Київ). До Міжнародного дня дитини.

185. Голосна, Оксана. Соціокультурна діяльність [Миколаївської обласної бібліотеки для дітей ім. В. Лягіна] [Електронний ресурс] : простір подій для читацького зростання / Оксана Голосна, Ганна Чмельова // Бібліотека у форматі Д : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 24–26. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.11.2022.

<https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/131#page/24/mode/1up>.

186. Долинська, Юлія. Найуспішніші проекти Центральної дитячої бібліотеки м. Мелітополь [Запорізька обл.] / Юлія Долинська // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 45–47.

Про проєкти «Відеошкола малювання: діти вчать дітей», «Розповідь народної ляльки», які стали переможцями закордонних конкурсів.

187. Дороніна, Тетяна. Огорнути дитину світом книг [Електронний ресурс] : робота бібліотек для дітей Дніпропетровщини в реаліях війни / Тетяна Дороніна // Бібліотека у форматі Д : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 29–31. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.11.2022.

<https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/131#page/29/mode/1up>.

188. Дудчак, Тетяна. Дитяча бібліотека – волонтерський острівець безпеки та творчості [Електронний ресурс] / Тетяна Дудчак // Бібліотека у форматі Д : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 21–23. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.11.2022.

<https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/131#page/21/mode/1up>.

Про діяльність Чернівецької обл. бібліотеки для дітей в умовах воєнного стану.

189. Кавун, Наталія. Територія читання для дітей / Наталія Кавун // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 38–42.

Про діяльність Централізованої міської бібліотечної системи для дітей м. Одеси з популяризації читання.

190. Казакова, Лариса. Нові форми краєзнавчої роботи в умовах карантинних обмежень у діяльності Чернігівської обласної бібліотеки для дітей / Лариса Казакова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 23–24.

191. Мороз, Анна. Скажемо булінгу «ні» / Анна Мороз // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 29–31.

Досвід просвітницької роботи Миколаївської обл. бібліотеки для юнацтва на протидію булінгу.

192. Невмержицька, Віта. Розвиток мовлення читачів через призму діяльності сучасного бібліотекаря [Електронний ресурс] : [досвід Національної бібліотеки України для дітей (м. Київ)] / Віта Невмержицька // Бібліотека у форматі Д : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 10–13. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.11.2022.

<https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/131#page/10/mode/1up>.

193. Чайківська, Надія. Сучасні послуги для дітей [Електронний ресурс] : ініціативи і реалії / Надія Чайківська, Надія Тимчук // Бібліотека у форматі Д : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 32–34. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.11.2022.

<https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/131#page/32/mode/1up>.

Про діяльність Тернопільської обл. бібліотеки для дітей в умовах воєнного стану.

Див. № 32, 38, 46, 49, 127, 153, 167.

Інші види бібліотек

194. Гетьманова, Тетяна. Дистанційне навчання як один з інструментів безперервної інформаційно-бібліотечної освіти / Тетяна Гетьманова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 48–50.

Досвід роботи наукової бібліотеки Харківського нац. університету міського господарства ім. О. Бекетова з дистанційного навчання співробітників.

195. Іваненко, Світлана. Виставкова робота бібліотеки Інституту електрозварювання імені Є. О. Патона Національної академії наук України [м. Київ] у 2021 р. [Електронний ресурс] / Світлана Іваненко // Бібл. вісн. : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 88–91. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 01.11.2022.

http://bv.nbuv.gov.ua/doc/bv_2022_3_10.

196. Науменко, Світлана. «Медичні бібліотеки України в умовах війни» [Електронний ресурс] / Світлана Науменко // Бібл. вісн. : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 97–101. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 01.11.2022.

http://bv.nbuv.gov.ua/cgi-bin/bv/jrn.exe?Z21ID=&I21DBN=bv&P21DBN=bv&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I=&S21STR=%D0%9614595/2022/3.

Про хід, учасників та основні теми онлайн-семінару «Медичні бібліотеки України в умовах війни», що відбувся 5 серп. 2022 р. у Нац. наук. медичній бібліотеці України (м. Київ).

197. Руденко, Юлія. Діяльність бібліотеки Київського кооперативного інституту бізнесу і права / Юлія Руденко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 43–44.

Див. № 202.

Основні напрями діяльності бібліотек

Організація обслуговування користувачів

198. Сокур, Олена. Дистанційні бібліотечні послуги в умовах воєнного стану – важливий складник сучасного бібліотечно-інформаційного обслуговування [Електронний ресурс] / Олена Сокур // Бібл. вісн. : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 92–96. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 01.11.2022.

http://bv.nbuv.gov.ua/doc/bv_2022_3_11.

Про хід, учасників та основні теми семінару «Дистанційні бібліотечні послуги в умовах воєнного стану», проведеного 18 серп. 2022 р. відділом науково-методичної роботи Інституту бібліотекознавства НБУВ (м. Київ).

Див. № 64, 172.

Формування бібліотечних фондів (комплектування, обробка, збереження)

199. Окупанти вивезли цінні дореволюційні книжки з бібліотеки Херсону [Херсонської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Олеся Гончара] [Електронний ресурс] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2022. – 13 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.11.2022.

<https://chytomo.com/okupanty-vyvezly-tsinni-dorevoliutsijni-knyzhky-z-biblioteky-khersonu/>.

200. Пестрецова, Лариса. Особливості формування фонду Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського [м. Київ] періодичними виданнями у 2013–2021 рр. [Електронний ресурс] / Лариса Пестрецова, Ірина Шульга, Тетяна Ключок // Бібл. вісн. : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 40–55. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 01.11.2022.

http://bv.nbuv.gov.ua/doc/bv_2022_3_6.

201. Якубова, Тетяна. Видатний дослідник польської й української історії Й. Ролле [1829–1894] та його книги у фондах НБУВ [Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського (м. Київ)] : [життєвий шлях і науковий доробок] / Тетяна Якубова, Ярослав Матвіїшин // Вісн. Книжк. палати. – 2022. – № 8. – С. 48–52.

Науково-інформаційна діяльність бібліотек

Див. № 176, 198.

Інформаційні технології в бібліотеках

202. Клименко, Оксана. Бібліотечна мережа Національної академії наук України: автоматизація (1991–2010 рр.) / Оксана Клименко, Олена Сокур // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 51–53.

Див. № 118.

Бібліографія, бібліографознавство

203. Федорук, Олександр. Фундаментальне видання [Електронний ресурс] / Олександр Федорук // Образотвор. мистецтво. – 2022. – № 1–2. – С. 130–131. – Рец. на кн.: Часопис «Діло» (Львів, 1914–1923 рр.) : матеріали до біобібліографістики / Костянтин Курилишин ; НАН України, Львів. нац. наук. б-ка України ім. В. Стефаника. Дрогобич : Коло, 2022. Т. 7: 1914–1923 рр. 796 с. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.11.2022.

<https://fineartsukraine.wordpress.com/archive-obrazotvorche-mistetstvo/>.

Читання

Див. № 47, 181.

ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО. КНИГОЗНАВСТВО. КНИГОВИДАВНИЧА СПРАВА

204. Алексєєнко, Ігор. До 100-річчя видавництва «Наукова думка» НАН України : [про історію та діяльність] / Ігор Алексєєнко // Вісн. Книжк. палати. – 2022. – № 8. – С. 32–40.

205. Воронцова, Анжела. Книговидавнича діяльність в Україні за підсумками 2021 року / Анжела Воронцова, Ганна Черняк // Вісн. Книжк. палати. – 2022. – № 8. – С. 5–13.

206. Дояр, Лариса. Видавнича діяльність Книжкової палати України [ім. І. Федорова (м. Київ)] станом на 1964 рік / Лариса Дояр // Вісн. Книжк. палати. – 2022. – № 7. – С. 39–41; № 8. – С. 30–32.

207. Загоруй, Анастасія. 9 місяців вторгнення: як українські видавці працюють під час війни [Електронний ресурс] / Анастасія Загоруй, Оксана Хмельовська // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавництва : [портал]. – 2022. – 29 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.11.2022.

<https://chytomo.com/9-misiatsiv-vtorhnennia-iak-zaraz-pratsiuiut-vydavtsiv-v-ukraini/>.

208. Катаєва, Марія. Знакові твори української літератури виклали в коміксах [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 9 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.11.2022.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/74035/>.

Про реалізацію освітнього проекту «Українська література в коміксах» вчительки О. Ходацької та художниці-ілюстраторки Н. Грачової. За підтримки Укр. культурного фонду.

209. Ковальчук, Галина. З історії українського книгознавства (до 100-річчя Українського наукового інституту книгознавства) [Електронний ресурс] / Галина Ковальчук // Бібл. вісн. : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 56–70. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 01.11.2022.

http://bv.nbuv.gov.ua/doc/bv_2022_3_7.

210. Носко, Катерина. «Бієнале ніхто не скасовував»: ist publishing про роботу під час повномасштабної війни [Електронний ресурс] / Катерина Носко, Анастасія Леонова, Борис Філоненко ; [розмовляв] З. Манухов // LiRoom: блог про нову укр. музику : [сайт]. – 2022. – 14 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.11.2022.

<https://liroom.com.ua/books/ist-publishing/>.

Видавчині та головний редактор незалежного видавництва ist publishing про адаптацію до війни, нові книги, участь у Венеційській бієнале (Італія) і Франкфуртському книжковому ярмарку (Німеччина), свої успіхи та плани.

211. Первак, Тетяна. Сучасне завжди на дорозі з минулого в майбутнє [Електронний ресурс] : (до 185-річчя від дня народження Кульженка Стефана (Степана) Васильовича – українського друкаря, книговидавця, одного із найуспішніших підприємців свого часу в Україні, майстра книжкових шедеврів (05.01.1837–16.01.1906) : [про життя та діяльність] / Тетяна Первак // Бібліотека у форматі Д : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 35–38. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.11.2022.

<https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/131#page/35/mode/1up>.

Див. № 47, 52, 71.

Фестивалі, форуми видавців, книжкові виставки-ярмарки

212. Україна вдруге візьме участь у Монреальському книжковому салоні [Канада] [Електронний ресурс] : [про український стенд] // Читомо: культура

читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2022. – 18 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.11.2022.

<https://chytomo.com/ukraina-vdruhe-vizme-uchast-u-monrealskomu-knyzhkovomu-saloni/>.

213. Челяк, Софія. «Як бравий тракторець»: Софія Челяк та читачі LiRoom про BookForum 2022 [Електронний ресурс] / Софія Челяк ; [розмовляв] З. Манухов // LiRoom: блог про нову укр. музику : [сайт]. – 2022. – 1 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.11.2022.

<https://liroom.com.ua/books/bookforum-2022/>

Програма директорка Міжнародного книжкового форуму BookForum у м. Львові про цьогорічний захід, організацію форуму в умовах війни, його концепцію та мету. Подано також коментарі читачів LiRoom щодо цьогорічного форуму.

Міжнародне співробітництво

214. Книга нашого земляка [військовослужбовця] Олександра Терещенка «Життя після 16:30. Сім років потому» за версією BBC визнана одним з кращих видань 2022 року [Електронний ресурс] // Веч. Николаев : [інтернет-версія]. – 2022. – 13 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.11.2022.

<https://vn.mk.ua/knyga-nashogo-zemlyaka-oleksandra-tereshhenka-zhyttya-pislya-1630-sim-rokiv-potomu-za-versiyeyu-vvs-vyznana-odnym-z-krashhyh-vydan-2022-riku/>.

215. У Нідерландах українські діти отримали 10 тисяч україномовних книжок [у межах проєкту «Книжки для наймолодших українських біженців»] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 7 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.11.2022.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3609418-u-niderlandah-ukrainski-diti-otrimali-10-000-ukrainomovnih-knizok.html>.

Див. № 24, 212.

Книговидавнича справа в інших країнах

216. Гулевич, Світлана. Світовий досвід створення тактильних книжок [для дітей із вадами зору на прикладі творчості представників тифлопедагогіки Ф. Клоде (Франція), Ф. Пікарді, П. Веккьяреллі (Італія)] [Електронний ресурс] / Світлана Гулевич // Народознав. зошити : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 594–600. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.11.2022.

<https://nz.lviv.ua/archiv/2022-3/10.pdf>.

217. Погореловська, Ірина. Як Японія та МІ-6 сприяли створенню ISBN / Ірина Погореловська // Вісн. Книжк. палати. – 2022. – № 7. – С. 5–12.

Про етапи створення Міжнародного стандартного номера книги (ISBN), упровадження Міжнародної системи нумерації книг (системи ISBN) у Великій Британії та інших країнах світу, а також про проблеми, тенденції і перспективи розвитку системи ISBN в умовах цифровізації.

218. У Великій Британії [видавництві «Thames & Hudson»] видали книжку про культурну спадщину України [«Treasures of Ukraine: a Nation's Cultural Heritage» («Скарби України: культурна спадщина народу»)]. Виручені кошти передадуть українським авторам [Електронний ресурс] // Platfor.ma : [інтернет-журн.]. – 2022. – 1 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.11.2022.

<https://platfor.ma/u-velykij-brytaniyi-vydaly-knyzhku-pro-kulturnu-spadshhynu-ukrayiny-vyrucheni-koshty-peredadut-ukrayinskym-avtoram/>¹.

МУЗЕЙНА СПРАВА. МУЗЕЄЗНАВСТВО. ЗАПОВІДНИКИ

219. Кепін, Дмитро. Кунсткамера як явище європейської культури: джерелознавче дослідження / Дмитро Кепін // Вісн. Книжк. палати. – 2022. – № 8. – С. 40–47.

Про історію виникнення кунсткамер у Західній та Центральній Європі на основі аналізу праць музеологів, істориків, мистецтвознавців, архітекторів, а також експозицій музеїв і заповідників України.

220. Кепін, Дмитро. Фагот як пам'ятка музичної культури: джерелознавче дослідження / Дмитро Кепін // Вісн. Книжк. палати. – 2022. – № 7. – С. 42–48.

Про твори європейського образотворчого мистецтва, що містять зображення дерев'яного духового музичного інструмента, колекції фаготів у музеях Західної Європи, США, Канади та України.

221. Кречетова, Діана. Окупанти розграбували картинну галерею [ім. Альбіна] Гавдзинського у Новій Каховці [відділ Херсонського краєзнавчого музею] [Електронний ресурс] / Діана Кречетова // Укр. правда : [сайт]. – 2022. – 2 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.11.2022.

<https://life.pravda.com.ua/culture/2022/11/2/251120/>.

222. Попова, Діана. [Музейно-виставковий центр] Музей історії міста Києва заслуговує статусу національного, – Діана Попова [Електронний ресурс] : директорка музею – про особливості роботи, виклики та перспективи провідного музейного закладу столиці / Діана Попова ; [спілкувалася] М. Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 27 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.11.2022.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/74889/>.

223. Саєнко, Наталія. Національний! До 15-ї річниці отримання заповідником «Гетьманська столиця» високого статусу [Електронний ресурс] / Наталія Саєнко // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2022. – 16 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.11.2022.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/171038/>.

З історії та про сьогодення Нац. історико-культурного заповідника «Гетьманська столиця» у м. Батурині (Чернігівська обл.).

---

¹ Див. також: Скотнікова, Ольга. У Великій Британії вийшла арткнига «Скарби України: культурна спадщина народу» [«Treasures of Ukraine: A Nation's Cultural Heritage»] [Електронний ресурс] / Ольга Скотнікова // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. 2022. 1 листоп. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 01.11.2022. <https://vechirniy.kyiv.ua/news/73639/>.

224. Скрипник, Віктор. Вінниця: Відновив роботу Музей української марки [ім. Якова Балабана] [Електронний ресурс] / Віктор Скрипник // Голос України : [інтернет-версія]. – 2022. – 1 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.11.2022.

<http://www.golos.com.ua/news/170843>.

225. Страмбол, Ігор. Викрадення московитами [колекцій] Херсонського [обласного] художнього музею [ім. Олександра Шовкуненка]: історія боротьби, зради та великого злочину [Електронний ресурс] / Ігор Страмбол // День : [інтернет-версія]. – 2022. – 27 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.11.2022.

<https://day.kyiv.ua/article/khroniky-viyny/vykradennya-moskovytamy-khersonskoho-khudozhnogo-muzeyu-istoriya-borotby>¹.

226. Стрельцова, Марина. Музеї України в ситуації російсько-української війни [Електронний ресурс] / Марина Стрельцова, Галина Чумак // Образотвор. мистецтво. – 2022. – № 1–2. – С. 18–21. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.11.2022.

<https://fineartsukraine.wordpress.com/archive-obrazotvorche-mistetstvo/>.

227. У Боярці [(Київська обл.) психологи] розповіли [співробітникам краєзнавчого музею], як говорити з маленькими відвідувачами музею про війну [Електронний ресурс] // Інформ. агенція «Погляд» : [сайт]. – 2022. – 9 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.11.2022.

<https://poglyad.tv/u-boyarci-rozpovili-yak-govoriti-z-malenkimi-vidviduvachami-muzeyu-pro-viynu-article>.

228. Янковський, Олександр. «росія грабує музеї окупованого півдня». Чи повернуться культурні цінності в Україну? [Електронний ресурс] / Олександр Янковський // Радіо Свобода : [сайт]. – 2022. – 9 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.11.2022.

<https://www.radiosvoboda.org/a/novyny-pryazovya-muzeyi-khersonshchyny-pohrabuvannya/32122088.html>.

Про експонати, викрадені окупантами з Херсонського обл. худож. музею ім. О. Шовкуненка, а також наскільки постраждали від дій загарбників музеї, бібліотеки та церкви у південному регіоні країни і чи повернуться в Україну викрадені культурні цінності².

Див. № 15, 51, 56, 110, 116, 126, 267, 269–271, 277.

---

¹ Див. також: Горlach, Поліна. Деякі з картин, вкрадених із Херсонського [обласного] художнього музею [ім. Олександра Шовкуненка], вдалося ідентифікувати [Електронний ресурс] / Поліна Горlach // Суспільне. Культура : [сайт]. 2022. 8 листоп. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 08.11.2022. <https://suspihne.media/311764-deaki-z-kartin-vkradenih-iz-hersonskogo-hudoznogo-muzeu-vdalosa-identifikuvati/>;

Щокань, Ганна. російські окупанти розграбували Херсонський [обласний] художній музей [ім. Олександра Шовкуненка] [Електронний ресурс] / Ганна Щокань // Укр. правда : [сайт]. 2022. 4 листоп. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 07.11.2022. <https://life.pravda.com.ua/culture/2022/11/4/251156/>.

² Див. також: Грабченко, Наталія. «Мистецтво – це частина історії краю, а тепер її не існує»: чи є надія повернути вкрадену колекцію Херсонського музею [Електронний ресурс] / Наталія Грабченко // Суспільне. Культура : [сайт]. 2022. 11 листоп. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 11.11.2022. <https://suspihne.media/312926-mistectvo-ce-chastina-istorii-krau-a-teper-ii-ne-isnuje-ci-e-nadia-povernuti-vkradenu-kolekciu-hersonskogo-muzeu/>.

Новації в музеях, заповідниках і закладах музейного типу

229. Козирєва, Тетяна. У Львові представили NFT-колекцію, яка ніколи не потрапляла до постійної експозиції [Електронний ресурс] / Тетяна Козирєва // День : [інтернет-версія]. – 2022. – 4 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.11.2022.

<https://day.kyiv.ua/uk/article/taym-aut/u-lvovi-predstavlyly-nft-kolekciyu-yaka-nikoly-ne-potraplyala-do-postiynoyi>.

Про віртуальний проєкт «Альтернативні виміри» Нац. музею у Львові ім. Андрея Шептицького.

230. Ропасєва, Жанна. Мандрівка у середньовічний Київ: ТРЦ Gulliver проводить інтерактивну виставку [«Made in Kyiv: Археологія повсякдення», підготовлену за підтримки Музейно-виставкового центру «Музей історії міста Києва»] [Електронний ресурс] / Жанна Ропасєва // bit.ua : [онлайн-журн.]. – 2022. – 14 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.11.2022.

<https://bit.ua/2022/11/mandrivka-u-serednovichnyj-kyiv-trts-gulliver-provodyt-interaktyvnu-vystavku/>.

Див. № 268.

Міжнародне співробітництво

231. Головій, Оксана. Історія криз призму мистецтва: презентували виставку «Юзеф Крашевський і Волинь» [Електронний ресурс] / Оксана Головій // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2022. – 17 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.11.2022.

<https://www.volynnews.com/news/all/istoriia-kriz-pryzmu-mystetstva-prezentuvaly-vystavku-yuzef-krashevskyy-i-volyn/>.

Презентація виставки «Юзеф Крашевський і Волинь» у Волинському краєзнавчому музеї (м. Луцьк) у межах проєкту «Колорит прикордонного Полісся у житті та творчості Ю. І. Крашевського», що впроваджується за підтримки ЄС у межах Програми транскордонного співробітництва Польща – Білорусь – Україна 2014–2020.

232. Конопльова, Марина. В Азербайджані, Норвегії та Словаччині запустили аудіогіди українською [Електронний ресурс] / Марина Конопльова // ШоТам : [сайт]. – 2022. – 16 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.11.2022.

<https://shotam.info/v-azerbaydzhani-norvehii-ta-slovachchyni-zapustily-audiohidy-ukrainskoiu/>.

233. У Таллінні презентували перший україномовний аудіогід у музеях Естонії [Електронний ресурс] // Район. Історія : [сайт]. – 2022. – 18 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.11.2022.

<https://history.rayon.in.ua/news/554485-u-tallinni-prezentuvali-pershiy-ukrainomovniy-audiogid-v-muzeyakh-estonii>.

234. Черкасець, Олена. З музеїв Києва до Мадриду таємно вивезли 51 картину [Електронний ресурс] / Олена Черкасець // Україна молода : [інтернет-

версія]. – 2022. – 29 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.11.2022.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/171351/>.

Про відкриття виставки «В епіцентрі шторму: модернізм в Україні, 1900–1930-ті роки» картин, вивезених для безпеки з київських музеїв, у Нац. музеї Тиссена-Борнемісса (м. Мадрид, Іспанія).

Див. № 102, 135.

Робота музеїв інших країн

Див. № 220.

Організація та управління в галузі музейної справи

235. Дмитрук-Сорохтей, Інна. Реставратори: мистецтво під час війни : початок [Електронний ресурс] / Інна Дмитрук-Сорохтей // Образотвор. мистецтво. – 2022. – № 1–2. – С. 25–27. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.11.2022.

<https://fineartsukraine.wordpress.com/archive-obrazotvorche-mistetstvo/>.

Про роль, функції та посадові обов'язки реставраторів, а також організацію у Львівській нац. галереї мистецтв ім. Б. Возницького команди порятунку музейних цінностей, вироблення алгоритмів дій та здійснення превентивних заходів щодо захисту експонатів та майна музею від вандалізму чи ушкодження внаслідок військових дій.

236. Доценко, Аліна. «Якби не колаборанти, ми би врятували музей від росіян». Інтерв'ю з директоркою Херсонського художнього музею [Електронний ресурс] / Аліна Доценко ; [інтерв'ю вела] Г. Щокань // Укр. правда : [сайт]. – 2022. – 12 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.11.2022.

<https://life.pravda.com.ua/culture/2022/11/12/251267/>.

Директорка Херсонського обл. худож. музею ім. О. Шовкуненка про музейні колекції, чи можливо було вивезти експонати, пограбування музею, колег-колаборантів та подальшу долю викрадених експонатів.

237. Катаєва, Марія. У Софії Київській розповіли, як оберігали святиню від російських ракет [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 2 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.11.2022.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/73728/>.

Про комплекс заходів для захисту Нац. заповідника «Софія Київська» та проблеми зі спорудою храму, які виникли внаслідок віялових відключень електроенергії.

Див. № 222.

Музейні фонди

238. Авула, Анастасія. Образи Спасителя [Ісуса Христа], коронованого терням, з Львівського музею історії релігії [XVIII – XX ст.] [Електронний ресурс]

/ Анастасія Авула // Народознав. зошити : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 549–561. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.11.2022.
<https://nz.lviv.ua/archiv/2022-3/5.pdf>.

239. Можейко, Інна. На Харківщині реставратори «лікують» скульптуру Сковороди / Інна Можейко // Слобід. край. – 2022. – 5 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.11.2022.
<https://www.slk.kh.ua/news/kultura/na-harkivsini-restavratori-likuut-skulpturu-skovorodi.html>.

Про консерваційні роботи задля збереження скульптури українського філософа Г. Сковороди з експозиції Нац. літературно-меморіального музею Г. Сковороди (с. Сковородинівка, Харківська обл.), що постраждала внаслідок бойових дій навесні 2022 р., та підготовку її для участі у виставці в м. Києві до 300-річчя від дня народження видатного українця.

240. Юркова, Олександра. Рівненська область: Цінні експонати для музею [Електронний ресурс] / Олександра Юркова // Голос України : [інтернет-версія]. – 2022. – 2 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.11.2022.
<http://www.golos.com.ua/article/365675>.

Про отримання Радивілівським історичним музеєм (Рівненська обл.) артефактів, більшість з яких належить до Черняхівської культури (II–IV ст.), від таємного шанувальника.

Див. № 228, 235.

Виставкова діяльність, експозиції

241. Амулет для щастя корінного народу [Електронний ресурс] : у Києві [Національному музеї історії України] відкрилася виставка про культуру Криму «Miras. Спадщина» // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2022. – 9 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.11.2022.
<https://umoloda.kyiv.ua/number/3828/164/170845/>.

242. Асадчева, Тетяна. Новатор в архітектурі та реставратор пам'яток: киянам розповідають про Миколу Холостенка [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 2 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.11.2022.
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/73653/>.

Виставка «Микола Холостенко. Архітектор, реставратор, історик архітектури» архітектурної графіки, фотографій та документів у Нац. заповіднику «Софія Київська» та про життєвий шлях архітектора, реставратора та історика архітектури М. Холостенка (1902–1978). До 120-річчя від дня народження.

243. Асадчева, Тетяна. Столичний музей демонструє абстрактну експозицію «Пізнання» загиблого художника [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 10 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.11.2022.
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/74112/>.

Персональна виставка «Пізнання» творів художника В. Налапшого (1993–2022) в Музеї-майстерні Івана Кавалерідзе (м. Київ).

244. Асадчева, Тетяна. У столиці експонують яскраві картини з київськими пам'ятками: де побачити [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 14 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.11.2022.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/74259/>.

Про «Софійський пленер – 2022» та підсумкову виставку у Нац. заповіднику «Софія Київська».

245. Бадяк, Володимир. Мистецький вернісаж спротиву ординцям: важливе про виставки художників у Львові [Електронний ресурс] / Володимир Бадяк // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2022. – 30 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.11.2022.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3831/164/171322/>.

Огляд експозицій та виставок у музеях м. Львова.

246. В Ужгороді [Закарпатському музеї народної архітектури та побуту] відкрили виставку «Німецький слід в історії України» [Електронний ресурс] // Район. Історія : [сайт]. – 2022. – 14 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.11.2022.

<https://history.rayon.in.ua/news/553778-v-uzhgorodi-vidkrili-vistavku-nimetskiy-slid-v-istorii-ukraini>.

247. Герус, Людмила. Збірка яворівської забавки Музею етнографії та художнього промислу Інституту народознавства [НАН] України [м. Львів]: формування, презентація [Електронний ресурс] / Людмила Герус // Народознав. зошити : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 594–600. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.11.2022.

<https://nz.lviv.ua/archiv/2022-3/12.pdf>.

248. Зборовський, Анатолій. Життя і графіка Віктора Зарецького [Електронний ресурс] / Анатолій Зборовський // Крим. світлиця : [інтернет-версія]. – 2022. – 11 листоп. (№ 45). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.11.2022.

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=24650>.

Виставка «Графіка. Ретроспектива» творів художника, громадського діяча В. Зарецького (1925–1990) із приватної колекції О. Василенка у Музейно-виставковому центрі «Музей історії міста Києва», та про життєвий і творчий шлях мистця.

249. Катаєва, Марія. Батько ткацтва: у київському музеї триває виставка до 100-річчя майстра [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 9 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.11.2022.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/73865/>.

Виставка рушників, плахтових тканин, декоративних панно н.х. України С. Нечипоренка (1922–2014) в Нац. музеї укр. народного декоративного мистецтва (м. Київ).

250. Катаєва, Марія. Мандрівка у середньовіччя: у столиці знайомлять із побутом киян [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 17 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.11.2022.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/74279/>.

Презентація виставкового проєкту «Made in Kyiv: Археологія повсякдення», підготовленого Музейно-виставковим центром «Музей історії міста Києва», у ТРЦ «Gulliver».

251. Катаєва, Марія. Рятівники «ранніх пташок»: у столиці показують роботу Перинатального центру [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 17 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.11.2022.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/74470/>.

Презентація проєкту «Я є життя» фотохудожника О. Анхімова та виставки творів українських художників, присвячених темі материнства, у Музейно-виставковому центрі «Музей історії міста Києва».

252. Кащій, Марія. Меблі періоду історизму в експозиції великого палацу Золочівського замку [відділу Львівської національної галереї мистецтв ім. Б. Возницького]: неорококо [Електронний ресурс] / Марія Кащій // Народознав. зошити : [інтернет-версія]. – 2022. – № 3. – С. 562–572. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.11.2022.

<https://nz.lviv.ua/archiv/2022-3/6.pdf>.

253. Косова, Ольга. У столиці показують давні карти і плани Києво-Печерської лаври [Електронний ресурс] / Ольга Косова // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 18 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.11.2022.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/74494/>.

Про поновлення роботи виставки «Києво-Печерська лавра в планах і кресленнях XVII – початку XX століть» у Нац. заповіднику «Києво-Печерська лавра».

254. Музей війни [Національний музей історії України у Другій світовій війні (м. Київ)] презентував виставку [«Херсон. «Русській мір». 9 днів. Відспівування»] демонтованих у Херсоні зразків російської пропаганди [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 21 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.11.2022.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3619050-muzej-vijni-prezentuvav-vistavku-demontovanih-u-hersoni-zrazkiv-rosijskoi-propagandi.html>.

255. Остапчук, Ірина. У Луцьку [Музеї сучасного українського мистецтва Корсаків, у межах West Media Forum – 2022] відкрили виставку «Нескорений Херсон» [Електронний ресурс] / Ірина Остапчук // Район. Культура : [сайт]. – 2022. – 22 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.11.2022.

<https://kultura.rayon.in.ua/news/555347-u-lutsku-vidkrili-vistavku-neskoreniy-kherson>.

256. Рильов, Костянтин. Феномен Анатолія Криволапа: як продати захід сонця за 200 тисяч доларів [Електронний ресурс] / Костянтин Рильов // Фокус : [інтернет-версія]. – 2022. – 17 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозаписи. – Дата звернення: 17.11.2022.

<https://focus.ua/uk/culture/537163-samyi-dorogoy-hudozhnik-ukrainy-krivolap-ya-otkryl-svoy-stil-v-2001-revolucionizirovav-peyzazh>.

Про виставку «Анатолій Криволап. Класичний живопис» у Нац. музеї «Київська картинна галерея» до 100-річчя з часу заснування музею та творчість художника¹.

257. Стражник, Людмила. Івано-Франківськ: Відкрито виставку «Херсон – це Україна» [художніх полотен, фотоілюстрацій та виробів із тематичною символікою в Івано-Франківському краєзнавчому музеї] [Електронний ресурс] / Людмила Стражник // Голос України : [інтернет-версія]. – 2022. – 1 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.11.2022.

<http://www.golos.com.ua/news/170835>.

258. У Києві [Національному музеї Тараса Шевченка] презентують мистецький проєкт [«Велика сімка 2.0»], присвячений творчості українських художників [Електронний ресурс] : [про проєкт] // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2022. – 2 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.11.2022.

<https://detector.media/infospace/article/204487/2022-11-03-u-kyievi-prezentuyut-mystetskyi-proiekt-prysvyachenyy-tvorchosti-ukrainskykh-khudozhnykiv/>.

259. У Києві представили найбільшу колекцію предметів кримськотатарського ювелірного мистецтва [Електронний ресурс] // Інформ. агенція «Погляд» : [сайт]. – 2022. – 17 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.11.2022.

<https://poglyad.tv/u-kiievi-predstavili-naybilshu-kolekciyu-predmetiv-krimskotatarskogo-yuvelirnogo-mistectva-article>.

Виставка «MIRAS. Спадіщина» кримськотатарського ювелірного мистецтва й побуту XIX – поч. XX ст. та експозиція «Крим очима іншого» у Нац. музеї історії України (м. Київ).

Див. № 13, 17, 18, 23, 28, 38, 156, 220.

Літературні та мистецькі заходи в музеях

260. «Хранитель та транслятор Цінностей» [Електронний ресурс] : у Києві [Національному музеї літератури України] відбувся літературно-мистецький захід, приурочений до 75-ліття видатного поета, перекладача тюркських літератур Миколи Мірошніченка / підгот. Д. Садова // День : [інтернет-версія]. – 2022. – 5 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.11.2022.

---

¹ Див. також: Виставкою Анатолія Криволапа [та відкриттям дослідницько-історичного виставкового проєкту «Народження музею»] відзначає своє 100-ліття Київська картинна галерея [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. 2022. 15 листоп. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 16.11.2022. <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3615091-vistavkou-anatolia-krivolapa-vidznacae-svoe-100litta-kiivska-kartinna-galereia.html>.

<https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/hranytel-ta-translyator-cinnostey>.

Колекціонування

261. Березюк, Тарас. Форум колекціонерів сучасного мистецтва в [Центрі сучасного мистецтва] М17 [(м. Київ), 7–10 лип. 2021 р.]. Альтернативна можливість [Електронний ресурс] / Тарас Березюк // Образотвор. мистецтво. – 2022. – № 1–2. – С. 71–73. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.11.2022.

<https://fineartsukraine.wordpress.com/archive-obrazotvorche-mistetstvo/>.

Про учасників заходу та теми обговорень.

Див. № 23, 248.

КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА

262. Буркут, Костянтин. Архітектурні принади Олики [Електронний ресурс] / Костянтин Буркут // Світогляд : [інтернет-версія]. – 2022. – № 5. – С. 66–69. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.11.2022.

<https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitoglyad/svit-2022-17-5/svit-5-2022-burkut-024.pdf>.

Про замок бастионного типу XVI–XVIII ст. у смт Олика (Волинська обл.).

263. Заряджена гармата у кремлі, загублений дзвін та інша спадщина Мазепи, яку привласнила росія. ПОДКАСТ [«Чому вони крадуть?»] [Електронний ресурс] // Укр. правда : [сайт]. – 2022. – 20 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.11.2022.

<https://life.pravda.com.ua/culture/2022/11/20/251402/>¹.

264. Комарі, Альберт. Чернівецький драмтеатр за часів Австро-Угорщини побудували за один рік [Електронний ресурс] : [з історії пам'ятки архітектури – нині академічного обласного українського музично-драматичного театру ім. Ольги Кобилянської] / Альберт Комарі // Стожари : сайт укр. діаспори. – 2022. – 8 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.11.2022.

<https://svitua.org/2022/11/08/cherniveckyj-dramteatr-za-chasiv-avstro-ugorshhyny-pobuduvaly-za-odyn-rik/>.

265. Крутько, Дар'я. Археологи досліджують зруйновані війною регіони. Які пам'ятки виявили? [Електронний ресурс] : Інститут археології створив два загони для археологічної експедиції у Київській і Чернігівській областях / Дар'я Крутько // Хмарочос : київ. міськ. журн. : [інтернет-вид.]. – 2022. – 4 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.11.2022.

<https://hmarochos.kiev.ua/2022/11/04/arheology-doslidzhuyut-zrujnovani-vijnoyu-istorychni-regiony-yaki-pamyatky-vyyavyly/>.

266. Культурна спадщина у всьому світі знаходиться під загрозою через зміни клімату – вчені [Електронний ресурс] : [про небезпеку змін клімату для

---

¹ Див. також: Морозов, Олексій. «Чому вони крадуть?» Вийшов подкаст про злочини росіян проти культури України [Електронний ресурс] / Олексій Морозов // The Village Україна: [сайт]. 2022. 15 листоп. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 16.11.2022. <https://www.the-village.com.ua/village/culture/culture-news/332881-chomu-voni-kradut-viyshov-podkast-pro-zlochiny-rosiyan-proti-kulturi-ukrayini>.

світової культурної спадщини] / підгот. Фаїна Вауліна // Дзеркало тижня. Україна : [інтернет-версія]. – 2022. – 2 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.11.2022.

<https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/kulturna-spadshchina-u-vsomu-sviti-perebuvaє-pid-zahrozoju-cherez-zmini-klimatu-vcheni.html>.

267. Пошивайло, Ігор. Ігор Пошивайло: «У багатьох випадках евакуації музеїв не було. Це проблема ставлення влади до культури» [Електронний ресурс] / Ігор Пошивайло ; [інтерв'ю вела] М. Барчук // LB.ua : [сайт]. – 2022. – 12 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.11.2022.

https://lb.ua/culture/2022/11/12/535635_igor_poshivaylo_u_bagatoh_vipadkah.html.

Генеральний директор Нац. меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні – Музею Революції Гідності (м. Київ), координатор Штабу порятунку спадщини про документування злочинів росіян проти української культури, важливість ідентичності в цій війні та труднощі порятунку спадщини.

268. Радченко, Симон. Конкретні дії для розв'язання конкретних проблем культурної спадщини під час війни та після неї [Електронний ресурс] / Симон Радченко // Світогляд : [інтернет-версія]. – 2022. – № 5. – С. 22–27. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.11.2022.

<https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitogliad/svit-2022-17-5/svit-5-2022-radchenko-015.pdf>.

Про необхідність оцифрування об'єктів культурної та археологічної спадщини в Україні засобами 3D-моделювання та про організаторів, учасників та мету волонтерського проєкту «3D History for Ukraine».

268a. Шиян, Оріся. Вкрадені скарби [Електронний ресурс] : як росіяни століттями розкрадають українську культурну спадщину / Оріся Шиян // Zaxid.net : [інтернет-вид.]. – 2022. – 16 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.11.2022.

https://zaxid.net/vkradeni_skarbi_shho_privlasnila_i_vivezla_rosiya_z_ukrayini_n1552890.

Про інформаційно-просвітницьку кампанію «Археологічна спадщина, вкрадена Росією», започатковану Спілкою археологів України.

Див. № 116, 118, 141, 218, 225, 228, 291.

Національний заповідник «Софія Київська»

269. Катаєва, Марія. У листопаді відзначають початок будівництва Софійського собору у Києві [Електронний ресурс] : [про історію будівництва пам'ятки] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 4 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.11.2022.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/73861/>.

270. Косова, Ольга. Біля [Національного заповідника] Софії Київської знайшли залишки давньої споруди [XVIII ст.] [Електронний ресурс] / Ольга Косова // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2022. – 19 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.11.2022.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/74544/>.

271. Нанаші, Оксана. Софія Київська – святе місце та символ України [Електронний ресурс] : [про історію та сьогодення пам'ятки] / Оксана Нанаші // Новини Закарпаття : [інтернет-версія]. – 2022. – 5 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.11.2022.

<http://novzak.uz.ua/news/sofiya-kyivska-svyate-mistse-ta-symvol-ukrayiny/>.

Див. № 51, 237, 277.

Сучасний стан роботи з охорони та збереження культурної спадщини

272. Деркач, Марія. Оцифрували святині Вірменського ансамблю [Електронний ресурс] : до списку пам'яток культурної спадщини, які мають власні 3D-моделі, увійшли святині Вірменського ансамблю у Львові – Вірменська церква, дзвіниця, огорожа та колона Святого Христофора / Марія Деркач // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2022. – 29 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.11.2022.

<https://wz.lviv.ua/news/478353-otsyfruvaly-sviatyni-virmenskoho-ansamblu>.

273. Комарі, Альберт. Елементом нематеріальної культурної спадщини України став новорічний звичай «Засівання з конем» [Електронний ресурс] / Альберт Комарі // Стожари : сайт укр. діаспори. – 2022. – 8 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.11.2022.

<https://svitua.org/2022/11/08/elementom-nematerialnoyi-kulturnoyi-spadshhyny-ukrayiny-stav-novorichnyj-zvyčaj-zasivannya-z-konem/>.

Про включення до Національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України новорічного обряду «Засівання з конем» із с. Вістря (Коропецька ОТГ, Тернопільська обл.).

274. Крутько, Дар'я. У Львові власник під час самовільного будівництва зруйнував елементи пам'ятки архітектури [національного значення на площі Ринок, 40 – будинку кам'яниці Зухоровичівської] [Електронний ресурс] : місто оштрафувало компанію на 170 тисяч гривень та звернулося в поліцію й Мінкульт / Дар'я Крутько // Хмарочос : київ. міськ. журн. : [інтернет-вид.]. – 2022. – 10 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.11.2022.

<https://hmarochos.kiev.ua/2022/11/10/u-lvovi-vlasnyk-pid-chas-samovilnogo-budivnycztva-zrujnuvav-elementy-pamyatky-arhitektury/>.

275. Шот, Микола. Кому потрібні старовинні двері? [Електронний ресурс] : два погляди на проблему збереження історичної та культурної спадщини / Микола Шот // Уряд. кур'єр : [інтернет-версія]. – 2022. – 5 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.11.2022.

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/komu-potribni-starovinni-dveri/>.

Про роботу зі збереження дверей, які мають історичну та мистецьку цінність, у м. Тернополі.

Реставраційні роботи

Див. № 235.

Міжнародне співробітництво

276. В Україні розпочала роботу представниця ЮНЕСКО [К'яра Бардескі] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2022. – 15 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.11.2022.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3614631-v-ukraini-rozpocala-robotu-predstavnica-unesco.html>.

277. Попович, Настя. Фонд Getty Trust виділить 1 мільйон доларів на збереження української культурної спадщини [Електронний ресурс] / Настя Попович // Your Art : [інтернет-журн.]. – 2022. – 11 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.11.2022.
<https://supportyourart.com/news/fond-getty-trust-vydilyt-1-miljon-dolariv-na-zberezhennya-ukrayinskoyi-kulturnoyi-spadshhyny/>.

278. росіяни у перші дні війни планували знищити Софію Київську, – Неля Куковальська [Електронний ресурс] // RISU: Релігійно-інформ. служба України : [портал]. – 2022. – 1 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.11.2022.
https://risu.ua/rosiyani-u-pershi-dni-vijni-planuvali-znishchiti-sofiyu-kiyivsku---nelya-kukovalska_n133569.

Наведено тези виступу генерального директора Нац. заповідника «Софія Київська» Н. Куковальської на Міжнародній науково-практичній онлайн-конференції «Культурна спадщина в умовах війни: захист, збереження та реставрація».

РЕЛІГІЯ. РЕЛІГІЄЗНАВСТВО

279. 6 чи 19 грудня? У ПЦУ розповіли, коли правильно святкувати Миколая [Електронний ресурс] : в Українській православній церкві розповіли, коли цього річ українцям святкувати День святого Миколая Чудотворця // Новое время : [інтернет-версія]. – 2022. – 30 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.11.2022.
<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/den-svyatogo-mikolaya-koli-yogo-vidznachati-u-2022-roci-vidpovid-pcu-50287614.html>.

280. Ваш біль – це мій біль. Папа [Римський] Франциск звернувся з окремим листом до українського народу [Електронний ресурс] : [наведено текст листа] // RISU: Релігійно-інформ. служба України : [портал]. – 2022. – 23 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.11.2022.
https://risu.ua/vash-bil--ce-mij-bil-papa-francisk-zvernuvsya-z-okremim-listom-do-ukrayinskogo-narodu_n134241.

281. Виноградов, Олексій. Чому УПЦ МП звинувачують у роботі на росію: найгучніші інциденти [Електронний ресурс] / Олексій Виноградов // Радіо Свобода : [сайт]. – 2022. – 22 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.11.2022.
<https://www.radiosvoboda.org/a/32143750.html>.

282. Волошина, Карина. Лядовський монастир [Електронний ресурс] / Карина Волошина // Вінниччина : [інтернет-версія]. – 2022. – 26 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.11.2022.
<http://vinnichina.info/2022/11/26/лядовський-монастир/>.

Про історію Лядовського Усікновенського скельного чоловічого монастиря УПЦ у с. Лядова (Вінницька обл.).

283. Глава УГКЦ [Блаженніший Святослав] дипломатам при Святому Престолі розповів про трагічні наслідки російської агресії [Електронний ресурс] // RISU: Релігійно-інформ. служба України : [портал]. – 2022. – 15 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.11.2022.
https://risu.ua/glava-ugkc-diplomatam-pri-svyatomu-prestoli-rozpoviv-pro-tragichni-naslidki-rosijskoyi-agresiyi_n133940.

284. Горобець, Христина. Митрополит [Київський і всієї України, Предстоятель ПЦУ] Епіфаній вручив мандати військовим капеланам [на право здійснення військової капеланської діяльності] [Електронний ресурс] / Христина Горобець // Новинарня : [сайт]. – 2022. – 2 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.11.2022.
<https://novynarnia.com/2022/11/02/mytropolyt-epifanij-vruchyv-mandaty-vijskovym-kapelanam/>.

285. Горобець, Христина. Новим муфтієм [Духовного управління] українських мусульман став імам Мурат Сулейманов [Електронний ресурс] / Христина Горобець // Новинарня : [сайт]. – 2022. – 8 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.11.2022.
<https://novynarnia.com/2022/11/08/novym-muftiyem-ukrayinskyh-musulman-stav-imam-murat-sulejmanov/>.

286. Константинова, Валерія. «Забороняють молитися за Україну». Як переслідують вірян баптистської церкви в окупації? [Електронний ресурс] / Валерія Константинова // Радіо Свобода : [сайт]. – 2022. – 2 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.11.2022.
<https://www.radiosvoboda.org/a/novyny-pryazovya-peresliduvannya-baptystiv-okupatsiya-kherson-melitopol/32112054.html>.

Наведено розповідь заступника голови Всеукраїнського союзу церков євангельських християн-баптистів С. Мороза про тиск на священнослужителів і долю храмів в окупації.

287. Ми досі не впевнені, що УПЦ МП на боці України та воїнів, – Людмила Филипович [Електронний ресурс] // RISU: Релігійно-інформ. служба України : [портал]. – 2022. – 15 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.11.2022.
https://risu.ua/mi-dosi-ne-vpevneni-shcho-upc-mp-na-na-boci-ukrayini-ta-voyiniv---lyudmila-filipovich_n133931.

Наведено думку релігієзнавиці, доктора філософських наук Л. Филипович щодо УПЦ МП.

288. Михайл (Зінкевич Тимофій Семенович; митрополит Луцький і Волинський ПЦУ). «Хто проти об'єднання великої української Церкви – той проти України», – митрополит Михайл [Електронний ресурс] / Михайл (Зінкевич

Тимофій Семенович; митрополит Луцький і Волинський ПЦУ) ; [інтерв'ю вела] С. Калюжна // Район. ін. уа : [сайт]. – 2022. – 2 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.11.2022.

<https://rayon.in.ua/topics/551330-khto-proti-obednannya-velikoi-ukrainskoi-tserkvi-toy-proti-ukraini-mitropolit-mikhail>.

Митрополит Луцький і Волинський про парафії ПЦУ та УПЦ (МП) на Волині та об'єднання трьох православних гілок в Україні як шлях вирішення ситуації, що склалася.

289. Перун, Віра. Глава УГКЦ [Української греко-католицької церкви Блаженніший Святослав] зустрівся з Папою Римським [Франциском у Ватикані] і подарував фрагмент російської міни [Електронний ресурс] / Віра Перун // LB.ua : [сайт]. – 2022. – 7 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.11.2022.

https://lb.ua/society/2022/11/07/535113_glava_ugkts_zustrivsya_z_papoyu_rimskim.html.

290. «російська влада та Церква служать інструментом нової форми сатанізму», – заява Всеукраїнського Собору [Електронний ресурс] // RISU: Релігійно-інформ. служба України : [портал]. – 2022. – 4 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.11.2022.

https://risu.ua/rosijska-vlada-ta-cerkva-sluzhat-instrumentom-novoyi-formi-satanizmu---zayava-vseukrayinskogo-soboru_n133664.

291. росіяни викрали з церкви ПЦУ в Енергодарі [Запорізька обл.] старовинні ікони [Електронний ресурс] // RISU: Релігійно-інформ. служба України : [портал]. – 2022. – 10 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.11.2022.

https://risu.ua/rosiyani-vikrali-z-cerkvi-pcu-v-energodari-starovinni-ikoni_n133825.

292. «Ряса та духовний сан не можуть захищати людину, якщо вона є колаборантом», – речник ПЦУ [Електронний ресурс] // RISU: Релігійно-інформ. служба України : [портал]. – 2022. – 22 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.11.2022.

https://risu.ua/ryasa-ta-duhovnij-san-ne-mozhut-zahishchati-lyudinu-yakshcho-vona-ye-kolaborantom--rechnik-pcu_n134117.

Наведено інтерв'ю речника Київської митрополії ПЦУ, архієпископа Євстратія (Зорі) каналу «Факти ICTV» про нинішню ситуацію в українському православ'ї, конфлікти та скандали з УПЦ МП, а також чому серед священників і вірян саме цього релігійного об'єднання СБУ виявляє стільки колаборантів та прихильників «руського міра».

293. Собко, Віталій (протоієрей). Волинський священник представив план переходу на новоюліанський календар [Електронний ресурс] : [інтерв'ю] / Віталій Собко (протоієрей) // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2022. – 5 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.11.2022.

<https://www.volynnews.com/news/all/volynskyy-sviashchennyk-predstavyyv-plan-perekhodu-na-novoiulianskyy-kalendar/>.

Голова інформаційно-видавничого центру Волинської єпархії ПЦУ, протоієрей про стратегію переходу на новоюліанський календар, розроблення дорожньої карти та ризики переходу для парафій. Інтерв'ю 12 телеканалу.
Див. № 42.

Щодо обшуків СБУ у Києво-Печерській лаврі

294. Горлач, Поліна. У Києво-Печерській лаврі прокоментували кримінальне провадження СБУ через прославлення росії [Електронний ресурс] / Поліна Горлач // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2022. – 18 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.11.2022.

<https://suspilne.media/321340-u-kievo-pecerskij-lavri-prokomentovali-kriminalne-provadzenna-sbu-cerez-proslavlanna-rosii/>¹.

295. Кошкіна, Соня. УПЦ (типу не МП): Синод як вирок самим собі [Електронний ресурс] / Соня Кошкіна // LB.ua : [сайт]. – 2022. – 24 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.11.2022.

https://lb.ua/society/2022/11/24/536945_upts_tipu_mp_sinod_yak_virok_samim.html.

Про оприлюднення відео виконання піснеспівів про «звон пливьот над Расією» після служби у Києво-Печерській лаврі, реакцію на це настоятеля Києво-Печерської лаври митрополита Павла, обшуки СБУ у монастирях та священнослужителів УПЦ МП, а також реакцію Синоду УПЦ МП.

296. Томенко, Микола. Як законно очистити [Києво-Печерську] Лавру від «руського міра» та повернути її українському народу [Електронний ресурс] / Микола Томенко // Новинарня : [сайт]. – 2022. – 15 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.11.2022.

<https://novynarnia.com/2022/11/15/mykola-tomenko-yak-zakonno-ochystyty-lavru-vid-russkogo-mira/>.

Допис професора Київського нац. університету ім. Т. Шевченка, доктора політичних наук.

Фестивалі, конференції, семінари, круглі столи тощо

297. ПЦУ у Києві провела XII Міжнародну наукову конференцію «Православ'я в Україні» [Електронний ресурс] : [про організаторів, учасників та хід конференції] // RISU: Релігійно-інформ. служба України : [портал]. – 2022. – 23 листоп. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.11.2022.

https://risu.ua/predstoyatel-pcu-vidkriv-xii-mizhnarodnu-naukovu-konferenciyu-pravoslavya-v-ukrayini_n134162.

---

¹ Див. також: Гамалій, Ірина. СБУ проводить обшуки у Києво-Печерській лаврі [Електронний ресурс] / Ірина Гамалій // LB.ua : [сайт]. 2022. 22 листоп. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 22.11.2022. https://lb.ua/society/2022/11/22/536677_sbu_provodit_obshuki.html.

ПОКАЖЧИК ПЕРСОНАЛІЙ

Волошин Л. 126
Давидова І. 128
Зарецький В. 248
Кінша І. 160
Королик Л. 107
Коротун Н. 125
Любка А. 89
Наливайко І. 91

Піщик Л. 162
Прокопенко Л. 165
Ролле Й. 201
Сковорода Г. 40
Сопова Т. 127
Столярчук Б. 90
Торкаєнко Г. 124
Холостенко М. 242

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

акад.	академічний (у назвах закладів)
АРК	Автономна Республіка Крим
БК	будинок культури
ВУТ «Просвіта» – ім. Т. Шевченка	Всеукраїнське товариство «Просвіта» ім. Т. Шевченка
ГО	громадська організація
з.д.м.	заслужений діяч мистецтв (при прізвищах)
з.м.н.тв.	заслужений майстер народної творчості (при прізвищах)
з.п.к.	заслужений працівник культури (при прізвищах)
держ.	державний (у назвах закладів)
ДМШ	дитяча музична школа
ДХШ	дитяча художня школа
з.а.	заслужений артист (при прізвищах)
з.х.	заслужений художник (при прізвищах)
КМДА	Київська міська державна адміністрація
КНУКіМ	Київський національний університет культури і мистецтв
КНУТКіТ ім. І. Карпенка-Карого	Київський національний університет театру, кіно і телебачення ім. І. Карпенка-Карого
МКІПУ	Міністерство культури та інформаційної політики України
муз.	музичний (у назвах закладів)
н.а.	народний артист (при прізвищах)
НАМУ	Національна академія мистецтв України
НАОМА	Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури
НаУКМА	Національний університет «Києво-Могилянська академія»
НБУВ	Національна бібліотека України ім. В. Вернадського
НМАУ	
ім. П. Чайковського	Національна музична академія України ім. П. Чайковського
НБУ	Національна бібліотека України імені Ярослава
ім. Ярослава Мудрого	
НСКУ	Національна спілка композиторів України
НСКмУ	Національна спілка кінематографістів України
НСКрУ	Національна спілка краєзнавців України
НСПУ	Національна спілка письменників України
НСФхУ	Національна спілка фотохудожників України
НСХУ	Національна спілка художників України
н.х.	народний художник (при прізвищах)
нац.	національний (у назвах)
обл.	область, обласний (у назвах)
ОДА	обласна державна адміністрація
ОТГ	об'єднана територіальна громада
ОУНБ	обласна універсальна наукова бібліотека
рос.	російський (у назвах)
укр.	український (у назвах)
худож.	художній (у назвах)

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ	3
Культура і суспільство	4
Культурно-мистецькі заходи до пам'ятних дат, днів пам'яті, державних і релігійних свят	4
День гідності та свободи.....	4
День пам'яті жертв голодоморів.....	5
Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва	7
До 300-річчя від дня народження українського філософа, богослова, поета Г. Сковороди (1722–1794).....	8
Креативні індустрії	10
Культура і новітні технології.....	10
Краєзнавство.....	11
Благодійництво, меценатство, спонсорство, волонтерство.....	11
Соціальні культурно-мистецькі проекти та ініціативи	13
Робота з дітьми та молоддю	13
Культура та мистецтво для людей з інвалідністю, ...	14
творчість людей з інвалідністю.....	14
НАЦІОНАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРИ. МОВНІ ПИТАННЯ. ВІДНОВЛЕННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ.....	14
Мовна політика держави	15
День української писемності та мови.....	15
Декомунізація, подолання наслідків русифікації та тоталітаризму	16
У творчих спілках України	18
Персоналії діячів української культури.....	18
Національна премія України ім. Тараса Шевченка	19
У Комітеті з Національної премії України ім. Тараса Шевченка.....	19
Присудження премій у галузі культури	19
Культура етносів України. Діяльність національно-культурних товариств (об'єднань)	20
Українці за кордоном. Культура українського зарубіжжя	20
ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ	21
Регіональна культурна політика, культурно-мистецьке життя громад.....	22
Фінансова діяльність, матеріально-технічне забезпечення	22
Правові питання галузі	23
Нормативно-правове забезпечення галузі	23
Освіта. Кадри.....	23
Навчальні заклади культури (спеціалізовані школи, коледжі, вищі заклади освіти)	24
Початкова мистецька освіта	24
Кадри.....	24
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	25
Український інститут	27
Міжнародні фестивалі, конкурси, свята, дні культури, конференції, конгреси, міждисциплінарні проекти.....	27
КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РОБОТА. ДОЗВІЛЛЯ	28
Методи і форми культурно-дозвілєвої роботи.....	28
Дозвілля	28
НАРОДНА ТВОРЧИСТЬ. АМАТОРСТВО	28
Фольклор.....	28
Народні свята та обряди.....	28

Міжнародне співробітництво	29
Міжнародні фестивалі, конкурси, свята, виставки.....	29
Види і жанри аматорства.....	30
Образотворче аматорство та народні художні промисли	30
Музичне аматорство.....	31
Театральне аматорство.....	31
Хореографічне аматорство	31
Фото-, кіноаматорство	31
БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА. БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО. ЧИТАННЯ.....	32
Міжнародне співробітництво в галузі бібліотечної справи	32
Робота бібліотек інших країн	33
Організація та управління в галузі бібліотечної справи	33
Мережа та типи бібліотек	33
Основні напрями діяльності бібліотек.....	37
Організація обслуговування користувачів.....	37
Формування бібліотечних фондів (комплектування, обробка, збереження)	37
Науково-інформаційна діяльність бібліотек.....	38
Інформаційні технології в бібліотеках	38
Бібліографія, бібліографознавство	38
Читання	38
ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО. КНИГОЗНАВСТВО. КНИГОВИДАВНИЧА СПРАВА ..	38
Фестивалі, форуми видавців, книжкові виставки-ярмарки	39
Міжнародне співробітництво	40
Книговидавнича справа в інших країнах.....	40
МУЗЕЙНА СПРАВА. МУЗЕЄЗНАВСТВО. ЗАПОВІДНИКИ.....	41
Новації в музеях, заповідниках і закладах музейного типу	43
Міжнародне співробітництво	43
Робота музеїв інших країн	44
Організація та управління в галузі музейної справи.....	44
Музейні фонди	44
Виставкова діяльність, експозиції	45
Літературні та мистецькі заходи в музеях	48
Колекціонування	49
КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА	49
Національний заповідник «Софія Київська».....	50
Сучасний стан роботи з охорони та збереження культурної спадщини	51
Реставраційні роботи.....	51
Міжнародне співробітництво	52
РЕЛІГІЯ. РЕЛІГІЄЗНАВСТВО.....	52
Фестивалі, конференції, семінари, круглі столи тощо	55
ПОКАЖЧИК ПЕРСОНАЛІЙ	56

Довідкове видання

КУЛЬТУРА

Поточний бібліографічний список

Випуск 11, 2022

Періодичність 12 випусків на рік

Виходить з 1989 року

Укладачі:

БІЛОКОНЬ Ольга Федорівна

БЛАГОДАРЄВА Тетяна Борисівна

ПАНИМАТЧЕНКО Олена Валентинівна

СОЛОМКА Валентина Анатоліївна

ШАХОВСЬКИЙ Юрій Анатолійович

Відповідальна за випуск ***В. М. Іващенко***

Київ 2022

Редактор ***І. Г. Піленко***

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 3.49.

Б/т. Зам. № 62.

Видавець Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого,
вул. Грушевського, 1, Київ-1, 01001.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 5330 від 11.04.2017